

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Ekonomická fakulta
Katedra cestovního ruchu Tábor

Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: Obchodní podnikání – cestovní ruch

Produkty cestovního ruchu v turistických informačních centrech Posázaví
Bakalářská práce

Vedoucí bakalářské práce:
RNDr. Blažena Gehinová

Autor bakalářské práce:
Soňa Petřů

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Produkty cestovního ruchu v turistických informačních centrech Posázaví“ vypracovala samostatně na základě vlastních poznatků a za odborného vedení vedoucího bakalářské práce RNDr. Blaženy Gehinové. Veškerá použitá literatura a jiné podkladové materiály jsou uvedeny v seznamu literatury.

V Táboře, dne 15. 4. 2007

.....
Soňa Petřů

Ráda bych poděkovala paní RNDr. Blaženě Gehinové za vedení mé bakalářské práce a cenné rady, které mi pomohly při psaní této práce. Dále děkuji pracovníkům vybraných turistických informačních center za poskytnutí potřebných informací.

OBSAH

1. Úvod.....	6
2. Literární přehled.....	8
3. Použitá metodika.....	10
4. Posázaví.....	12
4. 1. Charakteristika řešeného území.....	12
4. 2. Dopravní infrastruktura.....	13
4. 3. Přírodní předpoklady cestovního ruchu.....	15
4. 4. Druhy rekreace v Posázaví.....	18
4. 5. Kulturní a společenské cíle Posázaví.....	19
4. 6. Řeka Sázava.....	21
4. 6. 1. Od pramene k ústí.....	21
4. 6. 2. Možnosti využití řeky Sázavy pro vodní sporty.....	21
4. 7. Vlastní šetřené území.....	22
4. 7. 1. Atraktivita cestovního ruchu v šetřeném území.....	23
4. 7. 2. Sportovní aktivity v šetřeném území.....	27
4. 8. Analýza cestovního ruchu ve vybraných lokalitách.....	29
4. 8. 1. Světlá nad Sázavou.....	30
4. 8. 2. Ledec nad Sázavou.....	31
4. 8. 3. Zruč nad Sázavou.....	32
4. 8. 4. Ubytování a stravování ve vybraných lokalitách.....	33
5. Marketingový výzkum.....	36
5. 1. Proces marketingového výzkumu.....	36
5. 2. Marketingový výzkum v turistických informačních centrech.....	37
5. 3. Dotazníkové šetření pro turisty.....	42
5. 4. Výsledky marketingového výzkumu v šetřeném území.....	50
6. Produkt cestovního ruchu.....	53
6. 1. Nový produkt cestovního ruchu v šetřeném území.....	53
7. Závěr.....	60
8. Summary.....	63
9. Seznam literatury.....	64
10. Přílohy.....	66

1. Úvod

Cestovní ruch je významný fenomén jak pro jednotlivce, tak i pro společnost. Každoročně představuje největší pohyb lidské populace s různými motivy cestování. Podle údajů mezinárodních organizací představuje cestovní ruch jedno z nejdynamičtějších národohospodářských odvětví. Svými multiplikačními efekty zvyšuje zaměstnanost, vytváří nové pracovní příležitosti, podporuje investiční aktivity a přispívá k vyrovnaní platební bilance svých zemí. Rozvoj cestovního ruchu má významný vliv na růst daného regionu, destinace či obce.

Pojem cestovní ruch je úzce spojen i s oblastí Posázaví, která je atraktivním turistickým cílem. Je jedním z tradičních turistických regionů, který má v oblasti cestovního ruchu svou historii. Začaly se zde psát počátky českého vodáctví a trampování. Řada účastníků cestovního ruchu každoročně přijíždí do oblasti, jejíž osou je řeka Sázava a využívá tamější prostředí a přírodu k provozování různých druhů turistiky nebo k návštěvě pamětihodností. Pro oblast Posázaví je typická vodní turistika, vhodné podmínky jsou k provozování pěší turistiky a cykloturistiky. Během návštěvy Posázaví je možno shlédnout mnoho známých kulturních památek, jako je např. hrad Lipnice nad Sázavou, hrad Český Šternberk nebo bývalý klášter v Sázavě.

Oblast Posázaví, která je bohatá na přírodní i kulturní atraktivity, má předpoklady a příležitost cestovní ruch rozvíjet. V důsledku pozitivního vlivu na ekonomiku a růst regionu je tudíž v zájmu každé obce usilovat o zatraktivnění a o zvýšení počtu návštěvníků regionu a tím i přispění k rozvoji cestovního ruchu. Rozvoj cestovního ruchu v praxi spočívá např. v účinné propagaci regionu, vzájemné spolupráci mezi soukromými a veřejnými subjekty cestovního ruchu, v neustálém zkvalitňování poskytovaných služeb pro návštěvníky a mnoha dalších faktorech.

Hlavním zájmem obce je tedy zvýšit návštěvnost. Pro naplnění udržení rozvoje je však potřeba také něco udělat. Vypracovávají se různé plány a projekty na propagaci regionu, na zlepšení kvality služeb, infrastrukturu, na možnou spolupráci s ostatními subjekty z různých odvětví a tak dále. Propagace je nejdůležitějším prvkem plánů na rozvoj. Pochopit lidské chápání je někdy velice obtížné. K reklamě a zviditelnění dané oblasti využívají nejrozumnější metody, ať už je to internet, propagační letáky a jiné sdělovací prostředky (tisk, televize). Jedním z nejdůležitějších prvků je však také doporučení návštěvy regionu známými a příbuznými, a tak je důležité poskytnout dnešnímu turistovi výborné služby, neboť se to bezpochyby projeví i v budoucnu.

Šetřenou oblastí v této bakalářské práci je oblast toku řeky Sázavy od Světlé nad Sázavou po Zruč nad Sázavou. Tato oblast zaujímá přibližně 40 km dlouhý úsek řeky Sázavy a současně jsou popsány i atraktivita cestovního ruchu v okolí toku. Autorka si vybrala tento úsek toku řeky Sázavy z důvodu její blízkosti k tomuto území, neboť zde žije a má tedy k tomuto místu blízko.

Tato oblast, i přes svoje přírodní i společenské atraktivita, krásnou a téměř neporušenou přírodou, není hojně navštěvovaná. Důvodem je nedostatečná prezentace a malá nabídka služeb. Proto je cílem této práce vytvořit nový produkt, který by mohl dosáhnout efektu zvýšení návštěvnosti a současně si získat turisty k opakované návštěvě. Tento produkt bude vytvořen na základě informací, získaných od turistů, kteří navštívili tuto oblast v loňském roce a zúčastnili se dotazníkového šetření.

Celá bakalářská práce by měla sloužit místním orgánům a sdružením v oblasti cestovního ruchu k souhrnnému pohledu na šetřenou oblast. Díky zanalyzované nabídce turistických atraktivit bude možno snáze rozpoznat klady a přednosti této oblasti a zaměřit se na zápory a nedostatky. Práce by mohla posloužit i při vytvoření koncepce rozvoje cestovního ruchu.

2. Literární přehled

Foret, M., Foretová, V. (2001) tvrdí, že cestovní ruch se stal v posledních desetiletích významným celosvětovým fenoménem, zejména jako důležitá součást tzv. průmyslu volného času. Jeho ekonomické, ekologické, sociální, politické, kulturní a mnohé další dopady jsou neoddiskutovatelnou součástí proměn dnešního světa.

Ryglová, K. (2005) se zmiňuje, že v dnešní době se cestovní ruch stal neodmyslitelnou součástí životního stylu a potřeb lidí. Jeho přínosy jako významného ekonomického odvětví se projevují v makroekonomických peněžních a měnových vztazích, v ekonomice mnoha podnikatelských odvětví spjatých s cestovním ruchem i ve vytváření nových pracovních míst, a to i v problémových regionech z hlediska zaměstnanosti. Cestovní ruch je někdy chápán jako průmysl poskytující veškeré služby spojené s cestováním a turistikou. V České republice největší rozmach nastal v období hospodářské konjunktury v roce 1937. Zvláštní rozmach zaznamenal v Čechách tramping.

Kozel, R. (2006) zmiňuje, že různí autoři používají různé definice marketingového výzkumu a obsahu celého výzkumného projektu. Rozdíly mezi spatřují především v hloubce členění jednotlivých fází výzkumného projektu, přičemž se všichni autoři shodují na logické návaznosti jednotlivých studií a zároveň uznávají, že sice jednotlivé výzkumy mají více či méně odlišný průběh, ale lze provést určité zhodnocení.

Foret, M., Foretová, V. (2001) tvrdí, že marketingové výzkumy ukazují, že místní obyvatelé i vedení radnic vkládají velké naděje do využití cestovního ruchu. Vidí v něm zdroj příjmů pro obec i možnost vytváření nových pracovních příležitostí. Spojují jej také s možnostmi k revitalizaci a dalšímu zvelebování svých měst a obcí.

Orieška, J. (2006) definuje produktem cestovního ruchu vše, co je nabízeno na trhu cestovního ruchu a má schopnost uspokojit potřeby návštěvníků a vytvořit tak kompletní soubor zážitků. Jedná se o soubor hlavně služeb, které produkuje a nabízí cílové místo (primární nabídka) a podniky a instituce cestovního ruchu (sekundární nabídka). Z ekonomického hlediska je produkt cestovního ruchu souborem volných statků, služeb, zboží a veřejných statků, které jsou předmětem spotřeby účastníků cestovního ruchu.

Horner S., Swarbrooke J. (2003) uvádějí definici Kotlera, který říká: „Produkt (obecně) je cokoli, co lze nabídnout na trhu k prozkoumání, získání nebo ke spotřebě a co může uspokojit nějakou potřebu nebo požadavek. Mohou to být hmotné předměty, služby, osoby, místa, organizace a myšlenky.“

Hesková, M. (2006) píše, že při tvorbě jakéhokoli turistického produktu si v první řadě musíme uvědomit, jaký je klient, jak se chová, co požaduje. Požadavky klientů jsou mj. ovlivňovány faktory prostředí a faktory vyplývajícími z psychologických aspektů chování jednotlivců.

Orieška, J. (2006) definuje, že z pohledu účastníka je produkt cestovního ruchu vždy souborem (balíkem) individuálních služeb spojených podobně jako řetěz. Každá ze služeb zanechává v účastníkovi dojem z její spotřeby a má vliv na komplexní zážitek z pobytu v cílovém místě. Soubor služeb může tvořit např. prvotní informace o možnosti účasti na cestovním ruchu, přeprava do cílového místa, ubytování v ubytovacím zařízení, stravování v pohostinském zařízení, získávání místních informací, místní přeprava a různé činnosti v místě pobytu (prohlídka pamětihodností, výlet, sportovní aktivity, návštěva kulturního podniku apod.) a poté zpáteční cesta.

Palatková, M. (2006) tvrdí, že cílem umístování produktu (destinace) je obsazení specifického místa v mysli a vnímání klientů na základě specifík nabízeného produktu, zvoleného způsobu komunikace a vytváření celkového image produktu vzhledem ke konkurenčním produktům (destinacím). Umístování bývá označováno jako jádro produktového managementu.

3. Metodika práce

3. 1. Cíl práce

Cílem práce je analyzovat kulturní a společenské turistické cíle Posázaví. Dalším cílem je provést analýzu produktů turistických informačních center ve vybraných lokalitách - Světlá nad Sázavou, Ledeč nad Sázavou a Zruč nad Sázavou, možnost spolupráce a propojení činnosti. Posledním cílem této bakalářské práce je vytvoření produktu dle aktuální poptávky.

3. 2. Postup práce

Před zpracováním bakalářské práce byly vytyčeny základní orientační body, kterými se bude práce zabývat. K těmto jednotlivým bodům byly shromážděny potřebné informace. Nejdříve byly shromážděny sekundární data, posléze data primární.

Za sekundární zdroje lze považovat data, které byly shromážděny zpravidla někým jiným pro nějaký jiný účel a jsou i nadále k dispozici. Jedná se o data získaná zprostředkovaně z různých odborných publikací, knih, brožur, internetu a denního tisku. K získání sekundárních informací byly navštíveny tři knihovny, a to okresní knihovna v Táboře, knihovna Katedry cestovního ruchu Ekonomické fakulty v Táboře a městská knihovna ve Zruč nad Sázavou. Významným zdrojem sekundárních informací při rozhodování o budoucím produktu byly letáky a propagační materiály získané v jednotlivých turistických informačních centrech ve vybraných lokalitách.

Primární zdroje jsou původní údaje, které musí být teprve shromážděny pro specifický účel. Za zdroje primárních dat se považují všechny subjekty a objekty trhu, především účastníci trhu, které mají informační hodnotu pro zdárné vyřešení zkoumaného problému. Jako významný zdroj primárních informací byla návštěva vlastního šetřeného území a osobní rozhovory s pracovníky turistického informačního centra Světlá nad Sázavou, Ledeč nad Sázavou a Zruč nad Sázavou. Nejdůležitější primární data byla získána prostřednictvím dotazníkového šetření pro turisty v jednotlivých lokalitách, který ukázal vztah turistů k šetřenému území a k turistickému informačnímu centru.

3. 3. Struktura práce

Celá práce je rozdělena do deseti kapitol. První kapitola je samotný úvod práce, naznačení problému a cílů práce a odůvodnění výběru tématu. Druhá kapitola popisuje nejdůležitější literární zdroje formou vybraných citací, z nichž bylo čerpáno pro bakalářskou práci. Třetí kapitola se zabývá metodikou práce, jsou zde nastoleny cíle práce, postup práce a její struktura. Hlavním tématem bakalářské práce je oblast Posázaví, analytická část se zabývá vybranou částí této oblasti. Ve čtvrté kapitole je vymezena oblast Posázaví dle přírodních předpokladů a druhů rekreace, jsou popsány možnosti dopravní infrastruktury a využití řeky Sázavy pro vodní sporty. Součástí této kapitoly je popis šetřeného území, atraktivit cestovního ruchu, druhů turistiky a přesnější popis vybraných lokalit. Pátá kapitola se zabývá marketingovým výzkumem, analyzuje dva druhy dotazníkového šetření a jsou vyvozeny závěry ze získaných dat. Vytvořením nového produktu cestovního ruchu se zabývá šestá kapitola. Závěr se soustředí na shrnutí celé práce, splnění úkolů a uskutečnění stanovených cílů. Osmou kapitolu tvoří summary, tedy anglický překlad nejdůležitějších bodů práce. Poslední dvě kapitoly tvoří seznam literatury a seznam příloh.

4. Oblast Posázaví

Hlavním tématem bakalářské práce je oblast Posázaví. Ta je vymezena povodím řeky Sázavy. Vlastní šetřené území je vymezeno vybranými lokalitami, konkrétně Světlou nad Sázavou a Zručí nad Sázavou, dále pak obcemi v oblasti toku, ve kterých se nachází turistická atraktivita kulturního charakteru nebo jimi vedou turistické trasy.

4. 1. Charakteristika řešeného území

Oblast Posázaví patří k oblíbeným výletním a rekreačním oblastem. Osou této oblasti je řeka Sázava, která je vyhledávaná pro její půvabná říční údolí a místa s dosud nenarušenou nebo jen málo narušenou přírodou. Pro svou nezaměnitelnou podobu je krajina navštěvována nejen turisty z blízkého okolí, ale i ze všech koutů České republiky a ze zahraničí.

Posázaví, jak už sám název napovídá, je spojeno s řekou Sázavou, jež protéká celým územím a je jakousi spojnicí mezi jednotlivými městy a obcemi oblasti. Pro lepší organizaci bylo toto území rozděleno na tři regiony, a sice Horní, Střední a Dolní Posázaví.

Oblast Posázaví lze vymezit z geologického hlediska, z územně - správního hlediska a dle rozdělení na turistické regiony a turistické oblasti.

Z hlediska geologického je tato oblast vrchovinného a pahorkatinného charakteru a z horopisných celků sem spadá Českomoravská vrchovina a její celky Křemešnická vrchovina, Hornosázavská pahorkatina a Hornosvratecká vrchovina, Středočeská pahorkatina a její celky Benešovská pahorkatina a Vlašimská pahorkatina. Nejvyšším bodem celého Posázaví je vrch Devět skal (836 m.n.m.). (26)

Dle územně-správního členění lze vymezit povodí řeky Sázavy okresy Žďár nad Sázavou, Havlíčkův Brod, Pelhřimov, Tábor, Benešov, Kutná Hora, Kolín, částečně sem zasahuje jižní část okresu Praha - východ a u ústí do Vltavy okres Praha - západ. Dnes sem spadají kraje Vysočina, Středočeský a Jihočeský. Mezi nejvýznamnější města se řadí především okresní města, dále pak města Příbram, Světlá nad Sázavou, Humpolec, Sázava, Týnec nad Sázavou a další. (26)

Vymezení dle turistických regionů a turistických oblastí je relativně nové, toto členění vzniklo mezi lety 1999 až 2003 na základě kompromisu mezi vnímáním České republiky ze strany zahraničních turistů a ze strany domácích turistů. Turistické regiony jsou definovány jako území, pro něž je typický určitý druh cestovního ruchu, který

jednotlivé prvky dané oblasti spojuje a sjednocuje, ale zároveň i odlišuje od ostatních regionů. Základem pro uplatnění turistického regionu na trhu je existence turistických produktů. Turistické regiony se mohou dělit na menší území, turistické oblasti. Tyto oblasti slouží především pro domácí cestovní ruch. Česká republika je rozdělena na 15 turistických regionů a 43 turistických oblastí. Tímto rozčleněním spadá povodí řeky Sázavy do turistických regionů číslo 2 – Okolí Prahy a číslo 11 – Vysočina. Dle turistických oblastí sem spadá oblast číslo 3 – Střední Čechy-jihovýchod a číslo 30 - Vysočina. (15)

Jelikož povodí řeky Sázavy zaujímá velice rozsáhlé území, v bakalářské práci se autorka zaměřuje na část Posázaví od Světlé nad Sázavou po Zruč nad Sázavou a její nejbližší okolí. Tato oblast v sobě zahrnuje úsek středního toku řeky Sázavy dlouhý 40 km. Nejvýznamnější z této oblasti jsou již zmiňovaná města ohraničující vymezené území a město Ledec nad Sázavou ležící přibližně ve středu sledovaného území. Oblast se rozkládá mezi Středočeským krajem a krajem Vysočina, zahrnující bývalé okresy Kutná Hora, Benešov a Havlíčkův Brod.

4. 2. Dopravní infrastruktura

Doprava je jedním ze základních předpokladů rozvoje cestovního ruchu. Překlenuje prostorové rozdíly mezi místem bydliště občana a místem cestovního ruchu, přivádí účastníka k objektům a zařízením cestovního ruchu a vytváří tak možnosti spotřeby v cestovním ruchu. (9, str. 19)

Tok řeky Sázavy je prakticky v celé své délce až na krátké úseky blízko všech komunikací, takže příjezd k řece automobily nebo veřejnou dopravou nečiní příliš velké obtíže.

Železniční doprava

Železniční doprava zabezpečuje přepravu účastníků železničními osobními vozy. K jejím přednostem patří hromadný charakter, plynulost a bezpečnost. Železniční síť činí tuto přepravu málo závislou na přírodních vlivech, nemá na ni vliv denní či noční doba a je provozována ve všech ročních obdobích. (9, str. 20)

Po celém toku řeky Sázavy je dobrá dostupnost přepravy vlakem. Přepravu po železnici v Horním Posázaví zabezpečuje mezinárodní rychlíková doprava vedoucí na území České republiky přes Františkovy lázně – Prahu – Kolín – Havlíčkův Brod – Brno – Břeclav. Rychlík staví jen ve velkých, hlavně okresních městech, proto je nutné dopravit se na

cílové místo lokálními tratěmi. Ve Středním Posázaví je přepravou po železniční trati vlak nazývaný Posázavský pacifik z Čerčan do Světlé nad Sázavou. V Horním Posázaví je přeprava zajištěna také Posázavským pacifikem, navíc se využívá mezinárodní trať č. 221 z Prahy do Českých Budějovic a dále do Rakouska a Slovinska.

Stejný název, Posázavský pacifik, má i licencovaný železniční dopravce, který působí v oblasti propagace a podpory turistického ruchu v Posázaví. Nabízí možnost uspořádání tématického výletu historickým motorovým vozem M 262.045 s přípojným bufetovým vozem Balm do Posázaví, včetně zajištění občerstvení a programu. Je to vhodný námět pro školní výlet, firemní akci i zajímavý jednodenní zájezd cestovní kanceláře. (20)

České dráhy provozují v turisticky atraktivních regionech zajímavou službu – půjčovny jízdních kol. Populární se stávají package bike and ride, což je kombinace dopravy vlakem a jízdy na kole.

Silniční doprava

Silniční dopravu v cestovním ruchu tvoří přeprava jeho účastníků silničními dopravními prostředky po pozemních komunikacích. Realizuje se dvěma základními formami – individuální dopravou osobními auty a autobusovou dopravou. (9)

Individuální doprava osobními automobily je nejvíce využívanou možností přepravy mezi jednotlivými městy a vesnicemi v Posázaví. V okolí řeky a v údolí se vyskytují pouze silnice IV. třídy a místní komunikace. Tato skutečnost přispívá také k tomu, že údolí řeky je jen na několika místech málo zničeno a téměř nedotčeno. Komunikace mezinárodního významu jsou více vzdáleny od údolí, avšak existuje dobré propojení mezi nimi a Posázavím již zmíněnými místními komunikacemi. Tepnu silniční dopravy v této oblasti tvoří dálnice D1 a poté silnice mezinárodního významu č. 38 Praha - Jihlava – Znojmo. Po celé délce komunikací je i dostatek čerpacích stanic. (26)

Autobusová doprava je v České republice velmi oblíbená a hojně využívaná, hlavně v místech, kde není možnost využití železniční dopravy. Tento způsob dopravy lze využívat i na větší meziměstské vzdálenosti, neboť řeka Sázava protéká většími městy, kam vedou meziměstské linky. Do některých tradičních výchozích míst mají autobusy vjezd zakázán, neboť úzké, neudržované komunikace dělají často potíže i rozměrnějším vozidlům s vleky, např. sjezd po neudržované cestě do přírodní rezervace Stvořidla.

4. 3. Přírodní předpoklady cestovního ruchu

Předpoklady (podmínky či faktory), které ovlivňují existenci a vývoj cestovního ruchu, jejich obecné zákonitosti i uplatnění v konkrétních oblastech a střediscích, jsou základní otázkou geografie cestovního ruchu. Podmínky pro cestovní ruch se obvykle člení na předpoklady lokalizační (fyzickogeografické), selektivní (socioekonomické) a realizační. Lokalizační předpoklady umožňují umístění (lokalizaci) aktivit cestovního ruchu do určité oblasti či lokality. Jejich příznivé hodnoty určují místo, kde se cestovní ruch může rozvíjet. Dělí se na předpoklady převážně přírodní a převážně kulturní. (4)

Pro oblast Posázaví jsou nejdůležitějším faktorem cestovního ruchu právě lokalizační podmínky, a to přírodní předpoklady cestovního ruchu. Ty umožňují vymezit oblast dle specifických rysů, jež jsou pro Posázaví typické. Mezi přírodní předpoklady cestovního ruchu patří geomorfologie, podnebí, vodstvo, fauna a flora. To vše ovlivňuje cestovní ruch.

Geomorfologie

Převážná část této oblasti je součástí krystalinika a tzv. Českého masivu, který má složitou, ale také pestrou stavbu geologického podloží. Dnešní podoba Posázaví je výsledkem dlouhého vývoje. Nejstarší geologickou jednotkou oblasti je tzv. moldanubikum starohorního a prvohorního stáří, které buduje oba břehy Sázavy od Žďáru nad Sázavou k městečku Sázava a představuje nejsilnější metamorfovanou krystalinika Českého masivu. V oblasti je možno nalézt mnoho vzácných kovů (olovo, zinek, železná ruda u Vlastějovic), také vápenec (v okolí Ledče a Českého Šternberka) a cihlářské suroviny (naleziště Dubina u Zruče nad Sázavou). Neznatelně se v Posázaví projevila třetihorní sedimentace hornin. Usazovaly se zde především říční písek, štěrk a jílovité hlíny. Ve čtvrtohorách potom poklesla destrukční činnost řek a celá oblast si tak zachovala parovinný ráz. (8)

Díky mírně zvlněnému terénu s občasnými kopcovitými výčnělky je tato oblast ideální pro aktivní trávení volného času, a to provozováním pěší turistiky či cykloturistiky.

Podnebí

Klimatické podmínky nejsou v Posázaví jednotné. Západní část má relativně mírnější podnebí a poněkud menší množství srážek. Směrem k východu nabývá klima ráz Českomoravské vrchoviny a je proto stále drsnější a vlhčí. Značný vliv na počasí má také

nadmořská výška a poloha krajiny. Značné jsou teplotní rozdíly i při malých vzdálenostech, což je patrné zejména v okolí Ledče nad Sázavou. Bohaté na srážky bývá také letní období, i když se v posledních letech projevují značné výkyvy. V údolí Sázavy, Želivky a Blanice se zvláště na podzim tvoří husté mlhy. (8)

Zimní sezona nenabízí tak příznivé podmínky pro provozování aktivní turistiky a poznávání památek a není tedy v průvodcích prezentována. To by se mělo změnit, neboť i zimní příroda má v Posázaví své kouzlo.

Vodstvo

Posázaví je oblastí, odkud odtékají řeky do Severního moře. Území patří k povodí řeky Sázavy. Osou celé oblasti je řeka Sázava. Pramení v nadmořské výšce 616 m u rybníka Velké Dářko. Délka řeky až k Davli, kde ústí do Vltavy, je 225 km. Plocha celého povodí, které odvodňuje severní oblasti Českomoravské vrchoviny a severní výběžek Středočeské pahorkatiny, měří 4350 km. Sázava má několik přítoků, přičemž největším je řeka Želivka, která se pod Souticemi vlévá z levé strany do řeky Sázavy. Mezi další významné levé přítoky je možno zahrnout Šlapanku, Blanici, Konopišťský a Janovický potok. Všechny pravoboké přítoky jsou krátké, nejdelší z nich je Sázavka u Světlé nad Sázavou. V oblasti se nachází několik rybníků, např. Velké Dářko a vodních nádrží. Vodní nádrž Trnávka se nachází 12 km od Humpolce směrem na Želiv. Trnávka je vlastně umělý kanál, na kterém se pravidelně koná mistrovství ČR v kanoistice a raftingu. Je zde možnost táboření, rybaření a pěkného koupání. V okolí Trnávky jsou lesy a louky, poblíž se nachází chatařská oblast. (8)

Řeka Sázava je vodáky oblíbená a každoročně ji využívají ke sjíždění na kanoi nebo raftu. Musí si dávat pozor na stav vody, dbát na svou bezpečnost a nepřepínat své možnosti.

Fauna a flora

Území, kterým protéká řeka Sázava, láká již několik desetiletí tisíce milovníků přírody. Velké lesní bohatství předurčuje oblast celého Posázaví pro chov lesní zvěře. Ptactvo je v okolí Sázavy zastoupeno všemi běžnými druhy, vzácněji se vyskytuje ledňáček, z vodních hlodavců jsou zde zastoupeny hraboš nebo rejsek vodní, výjimečně ondatra a vydra. Koryšovití živočichové, jako je rak, se udrželi hlavně v čistých vodách Sázavy a Želivky. Kolem řeky se vyskytuje mnoho obtížného hmyzu, jako jsou ovádi či komáři a proto je vodákům doporučováno chránit se repelentovými přípravky. Ve většině

oblasti převládá smrková monokultura. Ze vzácných rostlin v Posázaví se v Národní přírodní památce Medník vyskytuje kandík psí zub, jež je chráněnou a vzácnou rostlinou u nás. (8)

Bližší údaje o fauně a floře najdou zájemci na informačních panelech na trasách počínaje Žďárskými vrchy, Velkým Dářkem, podél údolí Sázavy až k jejímu ústí do Vltavy. Informační panely jsou umístěny na značených turistických trasách a cyklotrasách.

Ochrana přírody

V malebném a turisticky atraktivním okolí řeky Sázavy se nachází několik lokalit s dosud nenarušenou nebo jen málo narušenou přírodou. Tato území s často původními porosty, vzácnou květenou a faunou či bizarními skalními útvary jsou v převážné většině zahrnuta do chráněných území přírody, ve kterých platí určitá omezení. Chráněná krajinná oblast Žďárské vrchy (vyhlášena v roce 1970) zasahuje do popisovaného území z východu. Její rozloha je 709 km². Jako pramenná oblast několika českých a moravských řek (Sázava, Svratka, Chrudimka, Doubrava, Oslava) a jako oblast s četnými rybníčními soustavami bylo území CHKO vyhlášeno za chráněnou oblast přirozené akumulace vod. V oblasti jsou čtyři naučné stezky. Její součástí je národní přírodní rezervace Slané Ralsko, Ralská Bahna a přírodní rezervace Ranská jezírka. (8)

Na Ledečsku leží při řece Sázavě přírodní rezervace Stvořidla, kde řeka teče hlubokým údolím s četnými žulovými balvany. Ve Vilémovicích roste státem chráněný tis červený, jehož stáří se odhaduje na 1500-2000 let a je pravděpodobně nejstarším stromem ve Střední Evropě. Poblíž Ledče nad Sázavou s nachází i Stanice ochrany fauny Pavlov. Stanice se zabývá ochranou a chovem vydry říční, ohrožených druhů savců a sov, chovem a záchranou hendikepovaných zvířat. Součástí prohlídky je také ukázka letu a výcviku dravců. (12)

Vliv přírodních předpokladů na cestovní ruch

Díky výše popsaným přírodním předpokladům je celá oblast Posázaví vhodná pro aktivní pohyb v přírodě. Vždyť v této oblasti se poprvé začalo používat výrazu trampování a řeka Sázava je považována za první sjížděnou řeku. V posledních letech se stále více mluví o Posázaví ve spojení s cykloturistikou. Možná i proto byla v roce 2001 otevřena Posázavská cyklotrasa, vedoucí od pramene přes Českomoravskou vrchovinu, Středočeskou pahorkatinu až k ústí řeky do Vltavy. Turisté při svých

toulkách Posázavím spatří mnoho zajímavých historických i přírodních atraktivit, které jsou nezapomenutelné a motivují účastníka k opakovanému návratu do oblasti.

4. 4. Druhy rekreace v Posázaví

O druzích rekreace se hovoří tehdy, když se na základě posuzování cestovního ruchu vezme motivace čili účel, pro který účastníci cestují a pobývají přechodně na cizím místě. Existuje mnoho druhů cestovního ruchu plynoucích z důvodu návštěvnosti dané destinace. (3)

Hlavním cílem turistů je okolí řeky Sázavy, která je jádrem celé oblasti. Sem se soustředí většina nabízených služeb, jelikož podél řeky vedou jak stezky pro pěší, tak i cyklotrasy. Nesmí se opomenout ani vodní turistika. V Posázaví je možno najít podmínky pro mnoho druhů cestovního ruchu, z nichž tři jsou nejvýznamnější a přivádějí turisty do oblasti.

Rekreační, pro něž je charakteristický pasivní i aktivní odpočinek v přírodě vedoucí k načerpání fyzických i psychických sil. V době zhoršujícího se životního prostředí se stává více oblíbenější. Pobyt v přírodním prostředí kombinovaný s různými rekreačními aktivitami má vliv na organismus a duševní pohodu člověka. (3)

V tiché krajině Posázaví je všechno toto možno nalézt a načerpat z nenarušené přírody nové síly. Celá oblast je vhodná pro poznávání okolní krajiny formou relaxace v přírodě. Ve městech ležících na Sázavě jsou k dispozici parky a okrasné zahrady sloužící veřejnosti k odpočinku. Louky podél řeky a v jejím okolí lákají k posezení v trávě.

Sportovní, charakteristický pobytem v přírodním prostředí s aktivním vykonáváním různých sportovních činností. Sportovní aktivity se mění s ohledem na roční období. Při aktivitě dochází ke zvýšení fyzické kondice účastníka na cestovním ruchu. (3)

V regionu Posázaví se vyskytuje aktivní turistika hlavně v letních měsících. Oblast Posázaví je ideálním místem pro provozování vodní a pěší turistiky a cykloturistiky. Sjíždění Sázavy na lodi nebo raftu, využití červené turistické stezky, na kterou se napojují další barevně odlišné turistické značky, projíždění posázavskou cyklotrasou, to vše zaručuje návštěvníkovi zlepšení fyzické kondice současně s příjemným využitím volného času. Jak pro pěší, tak pro cyklisty je na trase několik informačních tabulí pro informovanost o projížděném území. Větší pozornost by zasluhovalo vybudování odpočívadel, kterých je na turistických trasách nedostatek.

Kulturní, motivovaný možností poznávání kulturního dědictví, kultury a způsobu života rezidentů navštívených cílových míst, možnost zábavy a rozptýlení. (3)

V povodí řeky Sázavy je možno navštívit kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře u Žďáru nad Sázavou. Mezi další významné památky se řadí hrad Lipnice nad Sázavou, hrad Český Šternberk, klášter v Sázavě, zámek Konopiště a mnohé další hrady a zámky nacházející se v blízkosti toku. Zvyklosti a obyčeje místních lidí mohou turisté poznat na Horáckém džbánu ve Žďáru nad Sázavou, folklorních slavnostech a folkovém festivalu ve Světlé nad Sázavou a na dalších, méně prezentovaných akcích.

4. 5. Kulturní a společenské cíle Posázaví

Kulturní a společenské cíle se stávají stále vyhledávanějším motivem účasti na cestovním ruchu. (7)

Kulturní předpoklady vyplývají z výsledků tvořivé činnosti člověka a souvisejí s historickým vývojem území. Předmětem zájmu turistů jsou architektonické památky, muzea a galerie, technické památky, významné parky i památky lidové architektury. Mezi nejvýznamnější cíle patří především města, ve kterých se soustřeďuje množství kulturních památek. (4)

Mezi významná města, ležící na řece Sázavě, patří Žďár nad Sázavou, Přibyslav, Havlíčkův Brod, Světlá nad Sázavou, Ledec nad Sázavou, Zruč nad Sázavou, Český Šternberk, Sázava a Týnec nad Sázavou. Mohou se pyšnit mnoha zajímavými a hojně navštěvovanými atraktivitami, převážně kulturního a společenského významu. Nalézají se zde množství historických pamětihodností, hradů, zámků i církevních památek. Rozšířené jsou společenské události rozličného charakteru, zaměřené na tradice, hudební festivaly a sportovní akce. Ve vybraných městech – Světlá nad Sázavou, Ledec nad Sázavou a Zruč nad Sázavou se nachází několik historických památek, každoročně se zde konají různé tematické festivaly nebo sportovní akce.

Hrady a zámky

V Přibyslavi se nalézá zámek, částečně postavený ve stylu italské renesance. V zámku je možnost prohlídky hasičského muzea. Ve Světlé nad Sázavou je zámek, nyní sloužící jako škola a pro veřejnost je otevřený jen při určité kulturní události, odehrávající se v prostorách zámku. V Ledci nad Sázavou je dominantou města hrad, v němž je možnost prohlídky muzea zbraní a hrnčířských výrobků. Dominantu Zruče nad Sázavou

tvorí zámek, kde se v letních měsících konají prohlídky. Známy je i hrad Český Šternberk, který se tyčí nad řekou Sázavou ve stejnojmenné obci a kde se konají prohlídky po celý rok.

Církevní památky

Církevní památky jsou charakteristické pro města ležící na Sázavě. Poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře u Žďáru nad Sázavou je zařazen na seznamu kulturního dědictví UNESCO. Ve městě jsou k vidění i další památky, jako farní kostel sv. Prokopa či bývalý barokní cisterciánský klášter. V Přibyslavi se nalézá barokní kostel sv. Jana Křtitele. Ve Světlé nad Sázavou je významnou památkou kostel sv. Václava, v Ledči nad Sázavou kostel sv. Petra a Pavla. Hojně navštěvovanou církevní památkou je klášter v Sázavě z 10 století, který založil sv. Prokop.

Společenské události

Mezi akce zaměřené na tradice patří Horácký džbánec pořádaný v srpnu ve Žďáru nad Sázavou a červnový folklorní festival ve Světlé nad Sázavou. Hudební akce se těší velké oblibě a za zmínku stojí Mezinárodní hudební festival Concentus Moraviae ve Žďáru nad Sázavou, Svátek hudby ve Světlé nad Sázavou, Rockový festival ve Zruči nad Sázavou a mládeží oblíbený Sázavafest konaný každé léto v Sázavě. Mezi sportovní akce patří například bike maratón Trek horem dolem Vysočinou, Žďárský triatlon nebo Pulman triatlon pořádané městem Žďár nad Sázavou. V Přibyslavi se každý měsíc konají tzv. dvanáctiboje v různých odvětvích sportu, např. v běhu na lyžích, cyklistice, plavání a dalších. Mezinárodní házenkářský turnaj Handball help cup a Běh Terryho Foxe jsou atraktivitou pro milovníky sportu v Havlíčkově Brodě. V Ledči nad Sázavou se koná Běh Šeptouchovem a Malý železný muž – žena Melechova. Město Týnec nad Sázavou pořádá Posázavskou trilogii, což je náročný sportovní klání v běhu, jízdě na kole a na vodě.

Významnými událostmi budou v roce 2007 kromě stávajících událostí také oslavy k 400. výročí povýšení Žďáru nad Sázavou na město, k 750. výročí založení města Přibyslav a k 800. výročí první zmínky o Světlé nad Sázavou. Všechny tyto události budou zpestřeny bohatým kulturním programem.

4. 6. Řeka Sázava

Řeka Sázava je podle mnoha jedna z nejkrásnějších řek u nás. Pro romantická zákoutí, rozsáhlé lesy, křivky meandrů, bouřící peřeje a množství historických památek je řeka včetně oblasti Posázaví již několik desetiletí cílem vodáků, trampů, turistů i rekreantů. Malebná zákoutí podél toku si pro svůj odpočinek vybralo mnoho obyvatel z Prahy a jejího blízkého okolí a proto se od Ledče nad Sázavou až do Pikovic táhne dlouhá chatová zástavba.

4. 6. 1. Od pramene k ústí

Řeka Sázava vytéká zpočátku jako malá říčka z rybníka Velké Dářko. Teče zprvu k jihovýchodu, protéká vodní nádrží Pilská a u Žďáru nad Sázavou se obrací na západ a meandruje zalesněným údolím směrem k Přibyslavi a odtud do Havlíčkova Brodu. Pod Světlou se údolí svírá, zvyšuje se spád a Sázava protéká vodácky nejnáročnějším a také nejzajímavějším úsekem, peřejemi Stvořidla. Po několika kilometrech se řeka opět zklidní a dál meandruje přes Leděč nad Sázavou, Zruč nad Sázavou, Sázavu k Týnci nad Sázavou. Tento úsek je oblíben vodáky pro klidný tok, jezy, které často mají sportovní propusti, a krajinu, která řeku obklopuje. Pod Týncem nad Sázavou se ještě na pár kilometrů objevují peřeje, ale to už se řeka ztrácí ve vzdušném vodní nádrže Vrané a vlévá se o obce Davle do Vltavy. Celková délka toku je 224,6 km. (8)

Sázava má několik přítoků, přičemž největším je řeka Želivka, která se pod Souticemi vlévá z levé strany do řeky Sázavy. Nejdůležitějším přítokem Želivky je Trnávka, která se do Želivky vlévá v Želivi. Z dalších přítoků z levého břehu nutno uvést Šlapanku, která se vlévá v Havlíčkově Brodě, Blanici, Konopišťský a Janovický potok. Z pravé strany se do Sázavy vlévá Sázavka, Mnichovka a Sevanský potok. (8)

4. 6. 2. Možnosti využití řeky Sázavy pro vodní sporty

Sázava je vodáky velmi vyhledávanou řekou pro svůj jedinečný ráz a výhled, jež se naskytne výletníkovi pouze při sjíždění řeky na kanoi nebo raftu. Řeka má hodně sjízdných jezů a místy balvanité řečiště tvořící dlouhé peřeje v dolní části toku. Rok co rok láká vodácký národ svojí malebností a romantikou. Ve středním a dolním úseku bývá sjízdná po celý rok. Celková délka sjízdné části řeky je 208 km.

Důležitým prvkem bezpečnosti je jízda na takové řece, která odpovídá možnostem jednotlivých vodáků. Proto je důležité vědět, jak se toky klasifikují a jaké obtížnosti mohou v rámci svých zkušeností sjíždět. Obtížnost řeky lze charakterizovat jako souhrn několika základních vlastností toku, které mají pomoci zorientovat se v množství rozličných řek tak, aby každý mohl posoudit své možnosti na konkrétním toku. Klidné toky, na které se může vydat i začátečník, mají označení ZW. Někdy se používá značení ZWA (stojatá voda - jezera, přehrady), ZWB (klidná voda - slabě proudící voda), ZWC (mírně proudící). Rychle tekoucí až divoké řeky mají šest stupňů - WW I (lehká), WW II (mírně těžká), WW III (těžká), WW IV (velmi těžká), WW V (mimořádně těžká), WW VI (hranice sjízdnosti). U divoké vody se používá ještě znaménko + a – pro přesnější určení obtížnosti (+ znamená větší obtížnost než vyznačený stupeň, - pak menší). (8)

Tabulka č. 1: Stupně obtížnosti na řece Sázavě

Úsek	Říční km	Obtížnost
Žďár nad Sázavou – Přibyslav	207, 8 – 185, 0	WW I +
Přibyslav – Havlíčkův Brod – Smrčná	185, 0 – 137, 7	ZWC
Smrčná – kemp Stvořidla	137, 7 – 135, 6	WW II +
kemp Stvořidla - Krhanice	135, 6 – 15, 4	ZWB, ZWC
Krhanice – Pikovice	15, 4 – 3, 4	WW II
Pikovice - ústí	3, 4 – 0, 0	ZWA

Zdroj: vodácký průvodce

Z tabulky vyplývá, že obtížnost Sázavy je hodnocena stupněm ZW – WW II+, řeka je doporučena pokročilým i rekreačním vodákům dle úseku.. Je pro vodáky přitažlivá díky nejkrásnějším úsekům Krhanice – Pikovice a peřejím Stvořidla. Jednotlivci i skupiny mohou využít půjčovnu lodí Bisport, sídlící v Týnci nad Sázavou, kde jim bude poskytnut i odborný výklad o řece. Celá trasa je lemována spoustou veřejných kempů a tábořišť.

4. 7. Vlastní šetřené území

Vlastní šetřené území se týká oblasti ohraničené na východě městem Světlá nad Sázavou, na západě Zruč nad Sázavou. Ze severu lze území vymezit obcemi Bohdaneč, Třebětín, Číhošť a Ovesná Lhota, z jihu potom vodní nádrží Želivka (Švihov) a následně obcemi Kamenná Lhota, Kaliště a Lipnice nad Sázavou. Oblast spadá do dvou krajů – Vysočina

a Středočeský a i přes malou vzdálenost mezi jednotlivými středisky prochází třemi okresy – Havlíčkův Brod, Kutná Hora a Benešov. (24)

V řešené oblasti od Světlé po Zruč nad Sázavou je přeprava z místa na místo nedílnou součástí turistiky. Jednotlivými středisky projíždí Posázavský pacifik, pro motoristy je hlavní komunikací silnice č. 150 ze Světlé nad Sázavou do Ledče nad Sázavou a následně silnice č. 336 do Zruče nad Sázavou. Výhodou pro rozvoj cestovního ruchu je i blízkost hlavní komunikace, dálnice D 1. (24)

Šetřené území může turistům nabídnout mnoho zajímavých historických památek, malebnou krajinu i kulturní zážitky. I přes tato všechna plus pro rozvoj cestovního ruchu je tato oblast stále nepoznaná. Svůj podíl na tom má i nedostatečná prezentace na trhu cestovního ruchu. Proto je zatím navštěvovaná jen příležitostnými turisty, jež navštíví tento kraj při svém putování za krásami České republiky.

4. 7. 1. Atraktivita cestovního ruchu v šetřeném území

Atraktivita cílových míst cestovního ruchu, ať již dané přírodou nebo vytvořené člověkem, jsou dominantní složkou nabídky v cestovním ruchu. Tyto atraktivity vytváří prostředí pro cestovní ruch, určují jeho vlastnosti a determinují i schopnost toho kterého prostředí realizovat cíle cestovního ruchu a uspokojovat potřeby účastníků, jakož i schopnost určitých míst se v cestovním ruchu uplatnit. (7, str. 46)

Za atraktivity cestovního ruchu se označuje zajímavá součást přírody a přírodní podmínky jako je klima, léčivé prameny, krajinná scenérie, jeskyně, moře, ledovce, propasti, vodopády, skalní města atd. Dále to jsou kulturní, sportovní, společenské nebo jiné události, které přitahují účastníky cestovního ruchu. Atraktivity lze dělit na přírodní a společenské. (4)

V řešeném území středního toku řeky Sázavy od Světlé po Zruč nad Sázavou je možno shlédnout a navštívit několik zajímavých přírodních a společenských atraktivit.

Přírodní atraktivity

Za přírodní atraktivitu lze považovat vše, co bylo vytvořeno samotnou přírodou bez zásahu člověka. Patří sem jeskyně, propasti, vzácné stromy a květena, vodopády a mnoho dalších přirozeně vytvořených úkazů přírody. (11)

Pokud se turista procházející šetřeným územím vydá podél toku ze Světlé do Zruče nad Sázavou, shlédne při svém putování několik zajímavých přírodních úkazů.

Nejznámějším jsou peřeje Stvořidla nacházející se mezi Světlou a Ledčí nad Sázavou. Patří mezi jeden z nejkrásnějších úseků řeky Sázavy s vysokým turistickým potenciálem. Tímto přírodním útvarem je řeka Sázava nesmírně přitažlivá pro turisty i pro vodáky, a tedy přináší významný přínos pro rozvoj celé oblasti

Stvořidla jsou od roku 1948 přírodní a krajinnou rezervací. Prostírá se mezi Světlou a Ledčí nad Sázavou, ohraničená železničními zastávkami Smrčná – Vilémovice. Obrovské balvany jsou tu jakoby naházeny v korytu řeky i na jejích březích. Krajina se vytvářela již ve čtvrtohorách, kdy velká voda vyhloubila v žulových masách melechovského pásma hluboce zaříznuté údolí. Kameny tak po tisíciletí dostávaly svůj dnešní tvar, vymodelovaný proudící vodou a plaveným materiálem. (12)

Další zajímavou atraktivitou, vytvořenou přírodou, je lesopark Šeptouchov v Ledči nad Sázavou.

Nachází se v západní části Ledče nad Sázavou. Jeskyně a krasové prameny umožňují nazývat tento útvar Ledečský kras. Ve 40. letech 20. století zde byla objevena rozsáhlá síť krasových jeskyní, ve kterém se ale do dnešních dnů nedochovaly téměř žádné krápníky. Podzemní prostory nejsou veřejnosti přístupné. (12)

Když turista dorazí do Zruče nad Sázavou, může se podívat se meandrující řeku Sázavu z Chabeřických skal. Ty se nelézají na pravém břehu řeky Sázavy západně od města.

V případě, že se návštěvník nebude držet toku řeky Sázavy a vydá se i do vzdálenějších míst šetřeného území, nalezne další atraktivity. Na levé straně od řeky Sázavy je vrch Melechov.

Nejvyšší vrch celé popisované oblasti (713 m.n.m.) se nachází šest kilometrů jihovýchodně od Ledče nad Sázavou. Na vrcholu je zděná rozhledna, dnes však je výhled zakryt přerostlými stromy. Kousek od ní dole je studánka s pramenitou vodou. Melechov je vyhledávaný cíl pěších turistů, kterým se po výstupu naskytne krásný výhled do krajiny. (13)

Na jižním úbočí se uprostřed lesa tyčí 5 m vysoká žulová skála Čertův kámen rozdělená úzkou štěrbinou na dvě části. Na jejím vrcholu jsou dvě velké skalní mísy. (18, str. 108)

Nalevo od řeky Sázavy se ve Vilémovicích nalézá chráněný strom. V parku vilémovického zámku roste Tis červený. Podle obvodu kmenu 310 centimetrů se jeho stáří odhaduje na 1500 až 2000 let. Jedná se o přísně chráněný strom. U stromu je informační tabule o této přírodní památce. (12)

Společenské atraktivita

V řešeném území se nalézají mnoho historických památek, hradů a zámků, kostelů a klášterů, ale v posledních letech se pro rozvoj cestovního ruchu každoročně organizují různě tematické slavnosti a festivaly, pro aktivní obyvatele i sportovní události.

Mezi společenské atraktivita přinášející příjmy z cestovního ruchu patří několik historických památek, ale je zde možno nalézt i technické památky, dnes už nesloužící svému původnímu účelu, ale jako atrakce pro turisty.

Hrad Lipnice nad Sázavou

Jeden z nejmohutnějších českých hradů založený na počátku 14. století se nachází ve stejnojmenné vsi. Počátkem 16. stol. byl přestavěn pozdně goticky a později renesančně upraven. Po požáru v roce 1869 hrad zpustl, v první polovině 20. stol. byl částečně zrekonstruován. Prohlídkový okruh zahrnuje zbrojnici, expozici gotických, kamnových kachlů, kapli sv. Vavřince a rozsáhlá sklepení s původní středověkou studnou. (13)

Tabulka č. 2: Otevírací doba hradu Lipnice nad Sázavou

duben, září a říjen	So, Ne a svátky	10:00 - 12:00, 13:00 - 16:00
červen a září	úterý - neděle	10:00 - 12:00, 13:00 - 16:00
červenec a srpen	úterý - neděle	9:00 - 12:00, 13:00 - 18:00

Zdroj: vlastní šetření

Památník Jaroslava Haška Lipnice nad Sázavou

Humoristu a satirika Jaroslava Haška přivedl do Lipnice nad Sázavou v roce 1921 malíř Jaroslav Panuška. Expozice je umístěna v domku v podhradí, v němž Hašek prožil poslední léta života a kde napsal své nejslavnější dílo Osudy dobrého vojáka Švejka. Dům slouží jako muzeum připomínající spisovatelovým čtenářům Haškov život a dílo. Na místním starém hřbitově je spisovatel pochován. (13)

Tabulka č. 3: Otevírací doba Památníku Jaroslava Haška

duben, září a říjen	So, Ne a svátky	10:00 - 12:00, 13:00 - 16:00
červen a září	úterý - neděle	10:00 - 12:00, 13:00 - 16:00
červenec a srpen	úterý - neděle	9:00 - 12:00, 13:00 - 18:00

Zdroj: vlastní šetření

Mlýn Budčice

Mlýn z roku 1893 se nachází na řece Sázavě v blízkosti Ledče nad Sázavou. Ve mlýně se částečně dochovalo i původní technické vybavení. Dnes slouží jako mlýnské muzeum. V roce 1992 bylo obnoveno i dřevěné kolo. Mlýn je otevřen od jara do podzimu a celým areálem s podrobným výkladem vás provede „paní mlynářka“. (13)

Tabulka č. 4: Otevírací doba Mlýnu Budčice

květen, červen a září	sobota a neděle	11:00 – 18:00 a 9:00 – 18:00
červenec a srpen	pondělí - neděle	9:00 - 18:00
Možnost objednání i mimo sezonu po dohodě		

Zdroj: vlastní šetření

V šetřeném území se nalézají i další památky, které jsou buď v soukromém vlastnictví a nepřístupné pro veřejnost nebo volně otevřené po celý rok. Tyto atraktivity stojí za shlédnutí a alespoň vnější prohlídku při putování kolem řeky Sázavy a v jejím okolí. V oblasti tří měst nad Sázavou se nachází historické pamětihodnosti i technické památky, sloužící v minulosti svému účelu.

Chřenovický hrad

Na skalním ostrohu při soutoku Jestřebnice se Sázavou nad tratí posázavské dráhy se nachází zřícenina hradu Chřenovice. Hrad byl postaven v letech 1289 – 1318. Z kdysi dost velkého hradu se zachovala pouze okrouhlá věž se silnými zdmi vysoká 19 metrů, a zbytky zdí z ostatních budov hradu. V hradní zřícenině byl v roce 1904 objeven poklad ve formě nádoby s pražskými groši. K hradu vede červená turistická značka z Ledče nad Sázavou. (12)

Rodný dům Gustava Mahlera v Kalištích

Kaliště leží nedaleko Světlé nad Sázavou a přijíždějí sem hudebníci z celého světa, aby poznali Vysočinu jako zdroj Mahlerovy hudby. Dnes rodný dům, bývalý zájezdní hostinec, slouží veřejnosti jako muzeum a malý koncertní sál. V roce 1997 zde bylo založeno Rosarium Gustava Mahlera. Každý rok sem přijede známá osobnost spojená s Mahlerovým jménem. (12)

Tasice

V Tasicích nedaleko Ledče nad Sázavou vznikla jedna z prvních sklářských hutí v Posázaví. Vyrábělo se kvalitní sklo převážně k dalšímu zpracování broušením. Sklo se exportovalo do celého světa. Za prohlídku stojí hlavně hutní hala s dřevěným stropem z roku 1821 a panský dům z konce 18. stol.. V roce 1984 zde Československá televize natáčela velkou část exteriéru i interiéru seriálu o skláři Jakubovi. V současné době je sklárna uzavřena. (12)

Sluneční zátoka

Sluneční zátoka je turisticky atraktivní místo hlavně pro milovníky spisovatele Jaroslava Foglara a jeho Hochů od Bobří řeky, protože právě zde se odehrává děj této slavné knihy. Leží na levém břehu řeky Sázavy pod nemocnicí v Háji. Právě zde tábořil v letech 1925-1945 Jaroslav Foglar a vedl zde oddíl, ve kterém získal svou známou přezdívku Jestřáb. Dne 5. července 1997 byl na louce odhalen památník dětmi oblíbeného spisovatele. (12)

Nejvíce kulturních a společenských aktivit se nalézají přímo v řešených destinacích Světlá nad Sázavou, Ledec nad Sázavou a ve Zruči nad Sázavou. Tyto destinace se mohou pyšnit množstvím zachovalých historických památek a kulturních akcí. Vybrané destinace jsou podrobněji popsány níže.

4. 7. 2. Sportovní aktivity v šetřeném území

Turistiku lze charakterizovat jako aktivní pohyb z počátečního místa do místa určení. Může být buď náhodně orientovaná nebo s určitým cílem. Území, ve kterém se občan či turista pohybuje, musí nabízet dostatek informací dostupných a srozumitelných na první pohled. Jsou to tabule, směrovky a značky upozorňující na význačná místa.

Systémem značení turistických tras se od roku 1889 zabývá Klub českých turistů. Na konci roku 2002 vytvářely společně s nově vznikajícími značenými trasami pro lyžaře a cyklisty síť o celkové délce přes 57 000 km. (25)

Pěší turistika

Pěší turistika je forma cestovního ruchu, jejíž účastníci jsou motivováni aktivním pohybem v přírodě a bezprostředním kontaktem s přírodou. Realizací je nejčastěji chůze

v přírodě jako hlavní náplň turistické aktivity, která může být doplněna dopravou mezi jednotlivými výchozími místy nebo mezi atraktivitami cestovního ruchu. Je zahrnována mezi aktivity ekoturizmu. (11)

Pěší turistika je neoblíbenější formou turistiky u nás. Pěší turistické značení patří k nejlepším v Evropě a pěší trasy o celkové délce 1470 kilometrů v roce 2002 jsou i součástí mezinárodních dálkových cest. Jako vedoucích barev se u pěšího značení používá červené, modré, zelené a žluté. (14)

Celým šetřeným územím, od Světlé nad Sázavou do Zruče nad Sázavou prochází červená turistická trasa. Ta vede prakticky neustále podél toku Sázavy. První zastávkou je samotné město Světlá nad Sázavou, další zajímavostí po trase vedoucí po levém břehu řeky, jsou peřeje Stvořidla a celý úsek chráněné přírodní rezervace se vzácnou květenou a neporušenou okolní přírodou. Před Ledčí nad Sázavou se na trasa odklání od řeky a při návratu do údolí se turista ocitne v Ledči nad Sázavou, odkud trasa vede po pravém břehu. Za městem je nejbližší atraktivitou zřícenina hradu u Chřenovic. Za hradem se červená značka více odklání od údolí, po několika kilometrech se vrací a vede kolem meandrující Sázavy. Za shlédnutí stojí při cestě exkurze ve mlýně v Budčicích. Z obce Vlastějovice až do Zruče nad Sázavou vede pěší turistická trasa souběžně s cyklotrasou. Na červenou pěší trasu se napojují i další vedlejší trasy, a to v úseku od Světlé do Ledče nad Sázavou modrá, zelená a žlutá turistická značka, z Ledče do Zruče nad Sázavou modrá a žlutá turistická značka. Tyto vedlejší trasy vedou převážně po levém břehu řeky Sázavy. (22)

Cykloturistika

Cykloturistika je jedna z forem turistiky, aktivní cestování zaměřené na poznávání přírodních a společenských zajímavostí v určité oblasti na kole, nejčastěji pomocí speciálně upraveného cestovního kola nebo horského kola. (11)

Cykloturistiku definujeme jako moderní formu cestovního ruchu, jejíž aktivity jsou spojeny s přírodou a venkovským prostředím. Pomocí kola lidé poznávají přírodní krásy a okolní krajinu. Dalo by se to srovnat s pěší turistikou, ale výhodou je, že cyklista toho vidí mnohem více, je mnohokrát rychlejší. (14, str. 60)

Cyklotrasa je komunikace pro cykloturistiku využívající stávajících místních a účelových komunikací včetně polních a lesních cest, silnic III. třídy a silnic II. třídy s malou frekvencí provozu. Používají se základní cykloznačky – návěst před křižovatkou, směrová tabule, směrová tabulka. (11)

V řešené destinaci se nabízí několik možností volby tras. Jednak vedoucí převážně po vedlejších silnicích a lehkým terénem po Posázavské cyklotrase, nebo po červené turistické značce, kde je terén místy dost náročný.

Posázavská cyklotrasa

Posázavská cyklotrasa nebo-li Cyklotrasa č. 19 vede po prameni Sázavy až po její ústí v Davli. Je významná pro celou oblast. Tato cyklotrasa byla nově otevřena v roce 2001. Trať vedoucí podél řeky Sázavy jí dává specifickou atmosféru. Po její délce je k vidění spousta památek a přírodních krás. Podél řeky je terén mírný až rovinný, ale při odchýlení se od břehů Sázavy musí cyklista zdolat kopcovitý terén po lesních cestách.

Šetřenou oblastí prochází přibližně 40 kilometrů posázavské cyklotrasy. Trasa v šetřeném území vede kolem hradu Lipnice nad Sázavou, poté se stáčí k řece do Světlé nad Sázavou. Aby nenarušila přirozenou rovnováhu v přírodní rezervaci Stvořidla, je od tohoto území odkloněna a k řece se vrací až v Ledči nad Sázavou. Ke zřícenině hradu u Chřenovic vede neustále po levém břehu řeky Sázavy, po přjetí mostu vede už po pravé straně. Za zříceninou se cyklotrasa odklání od údolí a úsek přibližně sedmi kilometrů vede náročným terénem po lesní cestě. Ve Vlastějovicích se trasa opět svažuje do údolí řeky a vede souběžně s řekou a pěší stezkou do Zruče nad Sázavou. (25)

Vodní turistika

Jak již bylo zmíněno, osou celé oblasti je řeka Sázava, která je vodácky velmi oblíbenou. Řešené území je označováno stupněm obtížnosti ZWC, což značí mírně proudící vodu. Výjimku tvoří peřeje Stvořidla označena ve vodáckém průvodci stupněm WW II+, znamenající mírně těžkou sjízdnost. Jednotlivé destinace řešené oblasti se nacházejí při řece Sázavě. Světlá nad Sázavou leží na 145. kilometru, Ledec nad Sázavou na 129. kilometru a Zruč nad Sázavou na 105. kilometru řeky Sázavy. Ubytovat se lze v kempech podél řeky, které nabízejí dostatek prostoru k odpočinku, načerpání nových sil i poznání okolí.

4. 8. Analýza cestovního ruchu ve vybraných lokalitách

Vybranými lokalitami, ve kterých bylo provedeno dotazníkové šetření jsou tři města na řece Sázavě, a to Světlá nad Sázavou, Ledec nad Sázavou a Zruč nad Sázavou.

4. 8. 1. Světlá nad Sázavou

Světlá nad Sázavou je město skla a kamene. V blízkosti je kempová osada, jež si velmi oblíbili holandští turisté. Vznik města sahá do doby tzv. vnitřní kolonizace probíhající od 2. poloviny 12. století. Rozprostírá se na obou březích řeky Sázavy v nadmořské výšce 400 metrů, mezi Ledčí nad Sázavou a Havlíčkovým Brodem, v jehož okrese leží. Nejbližší sjezd z dálnice D1 je na 90. kilometru, ve městě jsou dvě železniční stanice trati Posázavského pacifiku. Světlá je i počáteční a současně konečnou zastávkou pro vodáky. (26)

Počet obyvatel ve Světlé nad Sázavou k 1. 1. 2006 byl 6965, z toho 3462 mužů a 3503 žen. (16)

Zajímavosti města

Středověké podzemí

Podzemí je jedinou světelskou památkou, z níž město čerpá příjmy z cestovního ruchu. Největší dosud známá část podzemních chodeb se nachází severovýchodně od kostela sv. Václava. Podzemí bylo slavnostně otevřeno na podzim 2003. (12)

Tabulka č. 5: Otevírací doba středověkého podzemí

červenec a srpen	úterý a sobota	vždy v 9:00, 11:00 a 13:00
leden-květen, září-říjen	úterý	vždy ve 13:00
listopad a prosinec	zavřeno	

Zdroj: vlastní výzkum

Zámek

Zámek dal roku 1393 jej dal postavit Štěpán ze Šternberka jako tvrz chráněnou příkopy s vodou. V druhé polovině 18. století byl upraven v klasicistním stylu. Je obklopen parkem a několika rybníky. Od roku 1949 zde má své trvalé sídlo škola. (13)

Radnice

Je nejkrásnější památkou města. Stojí na světelském náměstí od roku 1795. V roce 1912 byla přestavěna a upravena a v roce 2002 byla provedena rozsáhlá rekonstrukce. Slouží jako sídlo městského úřadu. (13)

Kostel sv. Václava

Je jedinou církevní stavbou města. Vznikl spolu se založením sídla v 2. polovině 12. století. V hrobkách pod kostelem odpočívají kněží a majitelé světelského panství. O Vánocích bývá možnost zde shlédnout krásný barokní betlém. Před kostelem stojí tři sochy českých světců. (12)

V blízkosti města je možno prohlédnout si židovský hřbitov nebo hřbitov z napoleonských válek, který je památkově chráněným místem. Za prohlídku stojí procházka po zámeckém parku se dvěma rybníky a mnoha romantickými zákoutími. (13)

Z kulturních událostí stojí za shlédnutí Svatováclavská pouť konaná každoročně na konci září, Folklorní slavnosti, Svátek hudby a Folkový festival pořádaný jednou za dva roky.

4. 8. 2. Ledeč nad Sázavou.

Ledeč nad Sázavou je díky své výhodné poloze u řeky a okolní přírodě každoročně v letních měsících navštěvováno množstvím turistů. První písemné zprávy pocházejí z 12. století. Rozkládá se v kotlině na obou březích řeky Sázavy v okrese Havlíčkův Brod. Nejbližší sjezd z dálnice je na 66. kilometru. I zde staví Posázavský pacifik. Vodáci si často určují Ledeč jako své nástupní místo, protože se nachází za nejtěžší částí sjíždění řeky, peřejemi Stvořidla. (26)

Počet obyvatel ve městě k 1. 1. 2006 byl 5881, z toho 2920 mužů a 2961 žen. (16)

Zajímavosti města

Hrad

Hrad vévodí celému městu. Jako jediná památka přináší městu příjmy z cestovního ruchu. Jsou s ním neodmyslitelně spojeny dějiny města. Jeho vznik spadá do poloviny 13. století. Dnes je hrad v soukromém vlastnictví. Od roku 1938 zde sídlí i městské muzeum. V něm se nachází obsáhlá regionální sbírka z počátku 20. století – výrobky a nástroje zdejších řemeslníků, archeologické nálezy, sbírka mincí a zbraní. (12)

Tabulka č. 6: Otevírací doba hradu Ledeč nad Sázavou

duben a říjen	středa – neděle	9:00 - 12:00, 13:00 - 16:00
květen – září	úterý - neděle	9:00 - 12:00, 13:00 - 16:00

Zdroj: vlastní výzkum

Kostel sv. Petra a Pavla

Nachází se na levém břehu Sázavy se datuje k počátku 14. století. Evropskou raritou kostela je klenba lodi, která nemá nosní, ale pouze dekorativní účel. (12)

Židovská synagoga a židovský hřbitov

Synagoga pochází z roku 1739 a je postavena ve stylu vesnického baroka. Po požáru v 19. století byla upravena v klasicistním stylu. Jedině při koncertech a výstavách je synagoga zpřístupněna veřejnosti. Židovský hřbitov se nachází v západní části města v sousedství nového hřbitova. Byl založen v roce 1601. Je zde pochováno na tisíc občanů židovského vyznání. Hřbitov patří mezi nejstarší v Čechách. Pro návštěvníky je přístupný každý den, kromě soboty. (12)

Přírodní atraktivitou vhodnou k odpočinku je lesopark Šeptouchov. Nabízí možnost celoročních procházek v klidném prostředí nedaleko centra města.

Zajímavým se může stát i výlet do obce Číhošť, kde se nachází Geografický střed ČR. Obec je také známá tzv. číhošťským zázrakem, kdy v roce 1949 několik věřících při bohoslužbě spatřilo v místním kostele pohyby oltářního kříže. (13)

Ze společenských aktivit lze ve městě shlédnout tradiční pivní slavnosti, historické klání Bitva o Notorburg nebo se zúčastnit Běhu Šeptouchovem a sportovního klání Malý železný muž – žena Melechova.

4. 8. 3. Zruč nad Sázavou

Zruč nad Sázavou je město ležící ve středním Posázaví. Turisty, přijíždějící do města po silnici, již při vjezdu zaujme dominanta města, zručský zámek, jež se tyčí nad řekou Sázavou. Založení Zruče je spjato s osidlováním Posázaví. První zachovaná písemná zmínka pochází až z roku 1334. Město se rozkládá po obou březích řeky Sázavy. Leží na samém rozhraní bývalých tří okresů – kutnohorského, benešovského a havlíčkobrodského. Spadá pod okres Kutná Hora, od něhož je vzdáleno 30 kilometrů. Ze tří šetřených lokalit je nejbližší dálničnímu sjezdu na 56. kilometru, vlak zde staví ve dvou stanicích. Ve Zručí nad Sázavou se často zastavují vodáci při svých cestách po řece. (26)

K 1. 1. 2006 žilo ve městě 4920 obyvatel, z toho 2394 mužů a 2526 žen. (16)

Zajímavosti města

Zámek

Je jedinou památkou, ve které se konají prohlídky pro turisty a přinášejí tedy zisk pro město. Původně gotický hrad ze 14. století byl ve druhé polovině 16. století přestavěn na renesanční zámek. K dnešní podobě zámku došlo v letech 1891-1894, kdy jej Adolf Schebek nechal přestavět v novogotickém stylu. Část slouží jako prostory městského úřadu a knihovny, zbytek je zpřístupněn pro turisty. Otevřeno je denně od 15. června do 30. srpna od 9 do 16 hodin. (12)

Kostel Povýšení svatého Kříže

Na jeho zdivu prý byl kdysi nalezen kousek nápisu a písmena MCL, což by mohlo znamenat letopočet založení kostela (1150), a tím by mohl být přesněji určen i vznik města. Pod kostelem měla být krypta patronátních rodin. (12)

Evangelický kostel

Byl slavnostně otevřen v roce 1936. Kdysi v něm působil i otec hudebníka, podnikatele a politika Michaela Kocába. (12)

K odpočinku slouží zámecký park osazený několika sochami jako jsou socha Jana Schebka, socha vinaře postavena na přání Adolfa Schebka a socha lva trhajícího kořist ze 17. století. Zajímavý je i psí hřbitov ve střední části zámku za altánem s jezírkem. (12)

Návštěvníci s romantickou duší se mohou vydat do kopců a vystoupat Chabeřické skály. Po zdolání se naskytne překrásný výhled na meandrující řeku Sázavu, klikatící se trať Posázavského pacifiku a pohled na novou část města.

Každoročně se ve městě koná Rockový festival a letní Rytířské slavnosti k oslavě povýšení Zruče na město.

4. 8. 4. Ubytování a stravování ve vybraných lokalitách

Ubytovací a stravovací služby jsou součástí materiálně-technické základny čili slouží k realizaci účasti na cestovním ruchu. Poskytování ubytovacích služeb je významným předpokladem rozvoje pobytového cestovního ruchu. Jejím posláním je umožnit přenocování nebo přechodné ubytování účastníkům cestovního ruchu mimo místo jejich trvalého bydliště, včetně uspokojení dalších potřeb, které s přenocováním nebo přechodným ubytováním souvisejí, tedy především služby stravovací. Ty umožňují

uspokojování základních potřeb výživy účastníků cestovního ruchu během jejich přepravy i pobytu v cíleném místě. (7)

Ubytovací kapacity

Ve Světlé nad Sázavou je možno nalézt několik typů ubytovacích zařízení, proto najde každý typ návštěvníka ubytování podle svých požadavků a finančních možností. Nachází se zde typy ubytovacích zařízení jako jsou hotely, penziony i ostatní ubytovací zařízení, převážně kempy. K ubytování slouží dva hotely a jeden penzion přímo ve městě. Zahraniční turisté, převážně z Nizozemí, tráví každoročně několik týdnů v blízkém kempu. Oblíbené jsou pronájmy chalup, kdy turisté stráví na jednom místě několik dní a vyráží z místa přechodného bydliště do okolí. Pro aktivní turisty je možnost přenocování ve třech rekreačních střediscích. V okolí je možnost ubytování v Lipnici nad Sázavou v místních penzionech přímo pod hradem. (21)

Ledeč nad Sázavou nabízí také několik typů ubytovacího zařízení, ovšem nenachází se zde žádný objekt hotelového typu. Dva hotely jsou v nedalekých Koutech. Město je svými ubytovacími zařízeními zaměřeno na turistu s průměrným požadavky, který do oblasti přijeli za účelem poznávání. Nachází se zde tři penziony a jeden Domov mládeže, který slouží návštěvníkům v období letních prázdnin a je zde i možnost stravování. V blízkém Pavlově je Minicamp Pila. Nejvíce je v Ledči zastoupeno privátní ubytování (ubytování v soukromí). Je možno vybrat si ze sedmi nabídek tohoto typu ubytování. V okolí je možno využít penzionu U Sázavy ve Vlastějovicích. Vodáci mohou využít tři tábořiště ve městě a jeho okolí. (18)

Zruč nad Sázavou má nejméně ubytovacích kapacit ze všech tří vybraných lokalit. Nachází se zde šest ubytovacích zařízení. Jediný hotel nevyhovuje ani požadavkům průměrného návštěvníka. Možno je využít jediné nabídky ubytování v soukromí. Ubytovat je možné v ubytovně Na Ostrově s možností stravování nebo v ubytovně, která je zprovozněna v období od dubna do října. Hojně využívaný je sezonní chatový kemp. Vodáci mohou pobýt ve veřejném tábořišti přímo ve městě nebo v kempu Horka nad Sázavou. (19)

Stravovací kapacity

Světlá nad Sázavou je dobře vybavena stravovacími kapacitami. Kvalitní služby zaručuje Restaurant bar Maxim a restaurace Malý Honza na hlavním náměstí. Na oběd či na večeři si může turista zajít do i do dalších restaurací například Alfa, U Gusty, Na Teras

a další. Pro mladé návštěvníky je přitažlivý Tequila bar a Diskoclub Bazén. K příjemnému posezení slouží denní vinárna a cukrárny. (21)

Ledeč nad Sázavou má širokou nabídku stravovacích služeb, převážně kvalitních. Nároční návštěvníci ocení kvalitu služeb restaurace Centrál přímo na Husově náměstí. Mezi další restaurace s tradiční českou kuchyní patří restaurace U Havla, Na Růžku, U Vaškovských, Stadion a další. Mladí návštěvníci rádi navštěvují bar Krokodýl a Music club Prádelna. Pro turisty se specifickými přáními je nabídnuta kavárna, dva vinné sklípky a stylová pivnice. Lehké občerstvení a dobití energie nabízí několik cukráren. (18)

Ve Zruči nad Sázavou je možno navštívit několik restaurací s tradiční českou kuchyní. Turisté se mohou naobědvat v restauraci U Studničků, Na Ostrově, Country klubu nebo přímo v hotelu Baťov. K posezení slouží kavárna a vinárna Na Poště, Pizzerie a Zámecká vinárna v podloubí zámku. Pro sezónní provoz je otevřena restaurace V Rákosí. Pro rodiny s dětmi je ideální návštěva cukrárny. (17)

5. Marketingový výzkum

Marketingový výzkum je systematické zkoumání a analýza různých aspektů trhu, marketingových aktivit vlastních i aktivit konkurence, chování spotřebitelů apod.. (11)

5. 1. Proces marketingového výzkumu

Představuje systematický a cílevědomý proces směřující k opatření (shromáždění nebo nákupu) určitých konkrétních informací, tzv. informace primární. Celý proces marketingového výzkumu se sestává ze dvou etap, přípravná etapa a realizační etapa.

Především v přípravné etapě je nutná pečlivost. Základním prvkem v marketingovém výzkumu je určení a definice problému, jež vysvětluje účel výzkumu a omezuje jeho cíle. Počet cílů výzkumu musí být přiměřený a měl by být stanoven jeden hlavní cíl a v případě potřeby několik dílčích cílů. Pro správné určení cíle je nutné určit řešení problému, navrhnout, kde hledat informace, najít alternativní řešení a specifikovat, které údaje shromažďovat. Následná analýza situace je neformální zjišťování, jaké informace jsou dostupné pro řešení zkoumaného problému. Plán výzkumného projektu umožňuje postoupit k realizaci vlastního výzkumu. Je to jakýsi dokument, jež specifikuje typy údajů, které budou shromažďovány, způsob jejich sběru, metody jejich analýzy a další.

Realizační etapa je zcela zaměřena na sběr konkrétních údajů a jejich realizaci. Tato etapa musí být provedena pečlivě, jinak bude dosaženo nesprávných a chybných výsledků. Při sběru údajů se využívá jedna ze tří základních výzkumných metod – pozorování, dotazování a experiment. Zpracování údajů obsahuje roztřídění shromážděných údajů, kontrola a úprava těchto dat a příprava podkladů pro analýzu. Ta se zabývá popisem údajů spolu s grafickým doplněním, při kterém se využívá grafů k přehlednému znázornění. Interpretace výsledků představuje převedení výsledků analýzy do závěrů a doporučení řešení zkoumaného problému. Závěrečná zpráva je zhmotnělý výsledek uskutečněného marketingového výzkumu podaný formou písemné nebo ústní prezentace. (6)

V bakalářské práci byl proveden marketingový výzkum formou písemného a osobního dotazování. Písemné dotazování bylo použito v turistických informačních centrech vybraných lokalit Posázaví. Druhý a významnější výzkum pro sestavení produktů cestovního ruchu byl sestaven pro turisty, kteří v roce 2006 navštívili jednu z šetřených lokalit.

5. 2. Marketingový výzkum v turistických informačních centrech

Ve vybraných lokalitách Posázaví - Světlá nad Sázavou, Ledeč nad Sázavou a Zruč nad Sázavou bylo provedeno dotazníkové šetření v turistických informačních centrech těchto měst. Před samotným výběrem otázek bylo nutné si ujasnit, co je turistické informační centrum a jaké jsou jeho hlavní funkce.

Turistické informační centrum či středisko (dále jen TIC) je účelové zařízení poskytující v oblasti svého působení (město, region, turistická oblast) komplexní informace o všech službách souvisejících s cestovním ruchem. (23, str. 4)

Turistické informační centrum musí být připojeno k internetu a poskytovat informace v českém a minimálně v jednom světovém jazyce. Shromažďuje informace a vytváří komplexní nabídku cestovního ruchu. Tato nabídka obsahuje turistické, kulturní a všeobecné informace o dané lokalitě a jejím okolí. Informovanost v oblasti svého působení zajišťuje dle svých možností prostřednictvím vlastních, průběžně aktualizovaných, celoročně dostupných internetových stránek. Může také při výkonu své činnosti nabízet další služby související s cestovním ruchem, pokud jsou poskytovány v souladu s právními předpisy a jestliže nenaruší komplexnost, kvalitu a objektivitu poskytovaných služeb. Hlavní činnost TIC je veřejnou službou, která se bez finanční pomoci veřejného sektoru ke krytí nákladů s bezplatným poskytováním informací neobejde.

Každé informační centrum by mělo být vybaveno tiskárnou, faxem, kopírkou a přístupem k internetu. Všechny tyto komponenty by měly sloužit i pro veřejnost. Na stěnách prostoru kanceláře TIC by měla být na viditelném místě přístupná mapa města, popřípadě i okolního regionu. Další výzdoba by měla být zaměřena na propagaci daného regionu. Cílovou skupinou uživatelů poskytnutých informací jsou jednak turisté a návštěvníci města, jednak místní občané.

TIC by mělo být značeno již na příjezdových komunikacích do města, případně vedoucí k místu zájmu návštěvníků. Již na těchto komunikacích je třeba umístit nástěnky ukazující cestu k TIC prostřednictvím ukazatelů a směrovek. Samotné TIC má být označeno na budově tak, aby bylo viditelné z dálky a současně blízko vchodu. Značení odpovídá mezinárodně srozumitelnému piktogramu bílého písmene „i“ v zeleném poli o velikosti 50x50 cm (viz příloha č. 1). (23)

Dotazníkové šetření bylo provedeno formou písemného dotazování na podzim roku 2006. Nejdůležitější bylo pečlivě pracovat přípravnou etapou. Základním cílem

marketingového výzkumu bylo zjištění informací o jednotlivých turistických informačních centrech, jejich službách a spoluúčasti, pořádání a prezentování společenských, kulturních a sportovních akcí města. Dalším dílčím cílem bylo jejich porovnání a vyzdvižení kladů a záporů jednotlivých TIC. Při analýze situace bylo zjištěno, že potřebné informace poskytnou pracovníci jednotlivých TIC, s nimiž byl nejdříve navázán kontakt pomocí e-mailové zprávy, následoval osobní pohovor v infocentru. V plánu výzkumného projektu bylo navrženo, že nejdříve bude navázáno komunikace s pracovníky TIC a při jejich kladné reakci na spolupráci jim bude předložen dotazník, z něhož pak budou vytyčeny určité závěry. V realizační etapě došlo k samotnému výzkumu a jeho analýze. Při sběru údajů byla použita dotazníková metoda výzkumu, a to formou písmenného dotazování. U zpracování získaných údajů byly jednotlivé odpovědi seříděny. Analýza údajů zahrnovala promítnutí údajů jednotlivých TIC do grafů či popisu situace v jednotlivých infocentrech. Interpretace výsledků výzkumu byla promítnuta do závěru, který souhrnně shrnul typické znaky vybraných infocenter a navrhl určitá doporučení ke zlepšení.

TIC Světlá nad Sázavou

Turistické informační centrum ve Světlé nad Sázavou bylo založeno v dubnu 2004 pod správou města. Od roku 2006 je provozovatel TIC příspěvková organizace KyTICe – Kulturní zařízení Světlá nad Sázavou.

Podle pozorování pracovníků infocentra Světlá nad Sázavou navštívilo TIC v roce 2006 v měsících červenec – srpen 1860 návštěvníků, přičemž třetina volila pouze možnost využití internetu. Ovšem tato informace může být velmi zavádějící, neboť si pracovníci nevedou přesnou evidenci návštěv TIC.

Tabulka č. 7: Provozní doba TIC Světlá nad Sázavou

leden - červen, září - prosinec	pondělí - pátek	9:00-11:30 a 12:30-17:00
červenec, srpen	pondělí – pátek sobota	9:00-11:30 a 12:30-17:00 9:00-13:00

Zdroj: dotazníkové šetření

Bližší informace o TIC Světlá nad Sázavou je možno nalézt na internetových stránkách města:

<http://www.svetlans.cz/urady-a-organizace/kytice/informacni-centrum.html>

TIC Ledec nad Sázavou

Turistické informační centrum v Ledči nad Sázavou zahájilo poprvé svůj provoz ze všech tří šetřených měst nejdříve, a to v říjnu 2000 pod správou společnosti Hrad Ledec nad Sázavou s.r.o.. Od roku 2005 se novým provozovatelem TIC stalo město Ledec nad Sázavou.

Turistické informační centrum Ledec nad Sázavou si vede evidenci každého návštěvníka, v jaký den a v jakou hodinu přišel. V roce 2006 navštívilo infocentrum v měsících červenec – srpen 1842 turistů i místních obyvatel, z toho 858 v červenci a 984 v srpnu.

Tabulka č. 8: Provozní doba TIC Ledec nad Sázavou (celoroční)

Pondělí – pátek	8:00 – 17:00
Sobota	8:30 – 11:30

Zdroj: dotazníkové šetření

Bližší informace o TIC Ledec nad Sázavou je možno nalézt na internetových stránkách města:

<http://www.ledecns.cz/infocentrum.php>

TIC Zruč nad Sázavou

Turistické informační centrum ve Zruči nad Sázavou bylo založeno v roce 2004 Mikroregionem Posázavský kruh, který sdružuje kromě Zruče nad Sázavou dalších sedm obcí v okolí města.

Návštěvnost TIC v roce 2006 není možné upřesnit, neboť si pracovníci infocentra nevedou žádné záznamy ani přibližné hodnoty o počtu návštěv.

Tabulka č. 9: Provozní doba TIC Zruč nad Sázavou

od 20. 5. do 10. 9.	denně	9:00 – 16:00
od 11. 9. do 30. 9.	sobota, neděle	9:00 – 16:00

Zdroj: dotazníkové šetření

Bližší informace o TIC Zruč nad Sázavou je možno nalézt na internetových stránkách města:

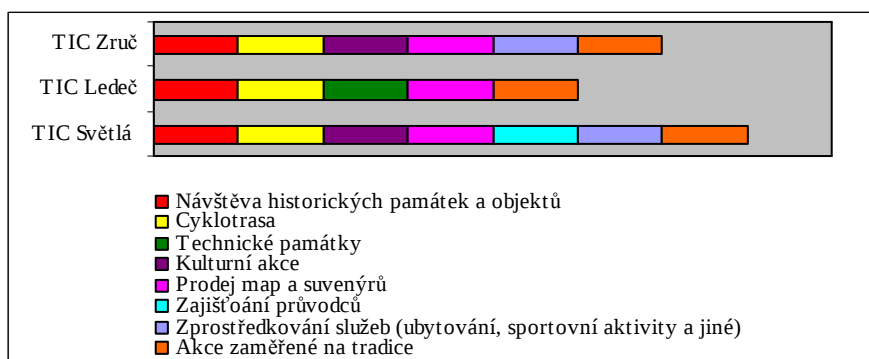
<http://www.mesto-zruc.cz/>

Analýza získaných údajů

V dotazníku, jež obsahoval 11 otázek, vyplňovali pracovníci TIC informace o konkrétním infocentru, jejich nabízených službách, spokojenosti zákazníků a plánů do budoucna. Z šetření vyplynulo několik závěrů. Jelikož bylo dotazováno ve třech turistických informačních centrech, je možné informace z jednotlivých středisek seřadit, vyhodnotit a porovnat jejich klady a zápory.

Hlavním bodem pro srovnání je nabídka turistických produktů jednotlivých infocenter. Pracovníci TIC vyplnili do jednotlivých kolonek konkrétní nabízené služby v případě, že tyto služby zprostředkovávají.

Graf.č. 1: Turistické produkty nabízené turistickým informačním centrem

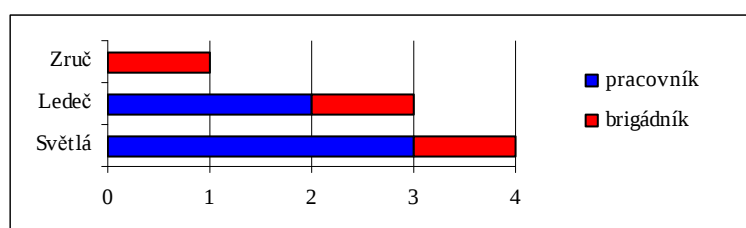
Zdroj: dotazníkové šetření

Z grafu vyplývá, že TIC Světlá nad Sázavou má největší nabídku turistických produktů. Možná je jedním z důvodů pro širokou nabídku tohoto infocentra velká podpora jeho provozovatele, příspěvkové organizace, jež provozuje i další kulturní zařízení města. TIC Ledec nad Sázavou a TIC Světlá nad Sázavou spolupracují vzájemně s místní knihovnou. Jako jediné nabízí TIC Ledec nad Sázavou informace o technické památce, kterou je mlýn Budčice. Ve všech infocentrech je možno zakoupit mapy, suvenýry vztahující se k lokalitě nebo jejímu okolí, turistické známky a jiné upomínkové předměty. TIC Světlá nad Sázavou zprostředkovává zajišťování průvodců do skláren a do středověkého podzemí. Mezi předměty, nabízené TIC Světlá nad Sázavou, patří letáky vztahující se městu a tipy na výlety v jeho okolí, mapa města, turistická známka města, Stvořidel, hradu Lipnice nad Sázavou. Nově je zde možno zakoupit upomínkové předměty vydané k 800. výročí první zmínky o městě. TIC Ledec nad Sázavou nabízí mnoho druhů letáků, vydaných pod stejnou hlavičkou kraje Vysočina. Tyto produkty cestovního ruchu se vztahují k samotnému městu, tipům na výlet, pěší výlety po okolních hradech a zámcích a jiné. Dále je zde možno zakoupit knihy o historii města, obcí v kraji Vysočina a o řece

Želivce. Součástí nabídky jsou i mapy, pohlednice, turistické známky města a průvodci po kraji. V TIC Zruč nad Sázavou je možno zakoupit pohlednice města, letecké snímky města a jeho okolí. V nabídce jsou i mapy, průvodci, turistické známky města a videokazeta o městě v českém a německém jazyce. Všechna vybraná infocentra mají za součást své nabídky i prodej vstupenek na konané festivaly, slavnosti a kulturní akce.

Mezi nejčastěji požadované služby – informace, které jsou turisty žádány, patří vyhledávání autobusového a vlakového spojení, využívání internetu a informace o památkách a tipech na výlet. Ve všech infocentrech je pro nadcházející sezonu 2007 připraven nový produkt, pokaždé se jedná o propagační materiál a městě, v případě TIC Zruč nad Sázavou nové pohledy a mapy.

Graf č. 2: počet pracovníků v jednotlivých TIC

Zdroj: marketingový výzkum

V TIC Zruč nad Sázavou je díky krátkodobému provozu v roce zaměstnán jeden sezónní zaměstnanec - brigádník. V infocentru Ledec nad Sázavou se mimo sezonu střídají 2 zaměstnanci, v letní sezoně je zaměstnán jeden brigádník navíc. V infocentru Světlá nad Sázavou jsou tři zaměstnanci, na výpomoc je v hlavní letní sezoně zaměstnán jeden brigádník. Podle výpovědi pracovníků jednotlivých TIC je počet pracovníků dostačující a jednotliví pracovníci jsou dostatečně zaškoleni o práci v infocentru s možností zodpovědět na jakýkoliv dotaz případného návštěvníka.

Zpracováním a následnou analýzou dat je možno jednotlivá infocentra vzájemně posoudit a vyvodit závěry. Každé z šetřených infocenter má určité výhody i nevýhody. Nejlépe se jeví TIC Světlá nad Sázavou. Je otevřeno po celý rok a jeho nabídka produktů je nejširší, jako jediné zajišťuje průvodcovskou činnost. V hlavní, letní sezoně je TIC využíváno zejména turisty, po zbytek roku jej navštěvují rezidenti a obyvatelé okolních obcí kvůli použití internetu, kopírky nebo tiskárny.

TIC Zruč nad Sázavou má nejlepší výsledky ohledně zprostředkování služeb, hlavně ubytovacích. Pracovníci podávají nejen informace o možnostech ubytování, současně zprostředkují a zajistí ubytování pro konkrétního návštěvníka ve městě či jeho okolí.

5. 3. Dotazníkové šetření pro turisty

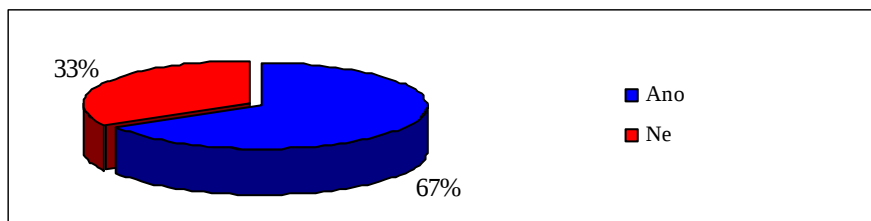
Ve vybraných lokalitách - Světlá nad Sázavou, Ledeč nad Sázavou a Zruč nad Sázavou, byl proveden marketingový výzkum formou dotazníkového šetření – viz příloha č. 5. Výzkum byl proveden v jednotlivých městech formou osobního dotazování v srpnu 2006. Respondenti byli dotazováni na 16 otázek. Celkem bylo dotazováno 194 osob.

V přípravné etapě marketingového výzkumu byl stanoven hlavní cíl, a to vztah turistů k TIC. Dílčím cílem bylo zjištění charakteru turistů, motivu jejich cesty do daného města a potřeb v oblasti nabízených služeb. Zjištěné informace, ze kterých bude čerpáno, byly informace získané osobním dotazováním turistů. V plánu výzkumného projektu bylo stanoveno, že nejdříve budou sestaveny jednoduché a přehledné otázky, často s výběrem z několika možností pro lepší pochopení ze strany respondentů a snadnější zpracování údajů. Následně budou tyto otázky sestaveny do dotazníku, na který budou návštěvníci zodpovídat v osobním dotazování konaném v létě 2006. Realizační etapa zahrnovala sběr, analýzu a interpretaci získaných údajů. Sběr dat byl realizován na základně osobního dotazování turistů v jednotlivých vybraných lokalitách. Odpovědi byly zaznamenány do dotazníku a při zpracování byly seříděny a vyhodnoceny dle jednotlivých odpovědí. V analýze údajů byly jednotlivé odpovědi zaznamenány do grafů. Výsledky výzkumu byly interpretovány do závěru, v němž byly všechny získané informace přehledně popsány a vyzdvíženy základní získané informace.

Výsledky dotazníkového šetření ze tří vybraných lokalit byly sloučeny dohromady a jejich analýza ve formě grafů odpovídá průměrnému výsledku šetření. Pod každým grafem, vyjadřující průměrnou hodnotu zjištěných informací, jsou podrobně rozepsány výsledky zjištěné v jednotlivých městech.

Na první čtyři otázky dotazníku byli respondenti tázáni obecným pohledem na turistická informační centra. Od páté otázky byli dotazováni na turistické informační centrum v jedné z vybraných lokalit a na další otázky týkající se návštěvy daného města.

Graf č. 3: Využíváte při svých turistických cestách služeb turistických informačních center?

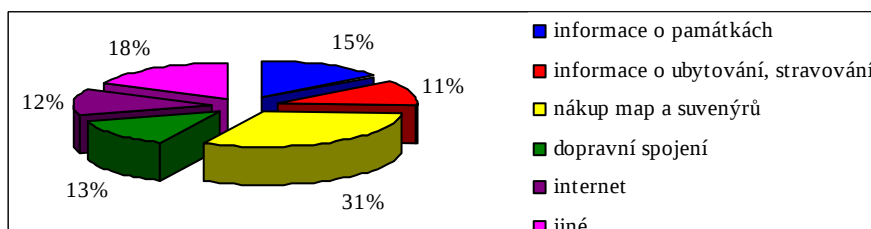

Zdroj: dotazníkové šetření

Z celkového počtu 194 dotazovaných využívají 2/3 služeb TIC a 64 občanů tyto služby nevyužívá. Dále z osobního dotazování vyplynulo, že několik respondentů ani neví, co si představit pod pojmem turistické informační centrum. Ve Světlé nad Sázavou jako v jediném z vybraných měst převládala záporná odpověď, nicméně převládala pouze o jednotky. V Ledči nad Sázavou i Zruči nad Sázavou byla absolutní převaha kladných odpovědí.

Respondenti, kteří na otázku, zda využívají služeb TIC, odpověděli kladně, dále odpovídali na otázky v dotazníku č. 2 – č. 5. Menšina dotazovaných, kteří nevyužívají služeb TIC, byli dále tázáni až od otázky č. 6.

Graf č. 4: Které služby využíváte nejčastěji?

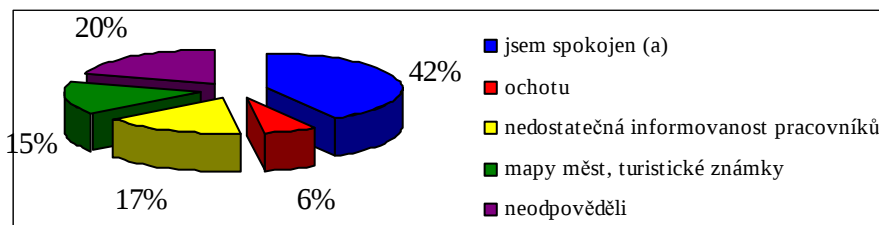

Zdroj: dotazníkové šetření

Dotazovaní neměli možnosti výběru. Podle vlastního uvážení jmenovali 3 nejvíce využívané služby v TIC. Nejvíce, tj. 86 respondentů, využívá služeb TIC k nákupu map a suvenýrů, jako jsou pohlednice, turistické známky a další upomínkové předměty vztahující se k městu a jeho okolí. Mezi možnost „jiné“ zahrnula autorka bakalářské práce odpovědi jako informace o kulturních akcích, cyklotrase nebo nákup vstupenek. Ve Světlé nad Sázavou převládaly využívané služby jako informace o památkách, dopravním spojení a využití internetu. V Ledči nad Sázavou využívají turisté nejvíce návštěvu TIC ke koupi upomínkových předmětů, informace o památkách a spojích. TIC ve Zruči na Sázavou

navštěvují turisté hlavně za účelem získání informací o ubytování a stravování, přístupu na internet a jiné, jako jsou nákupy vstupenek a možnostech kulturního vyžití.

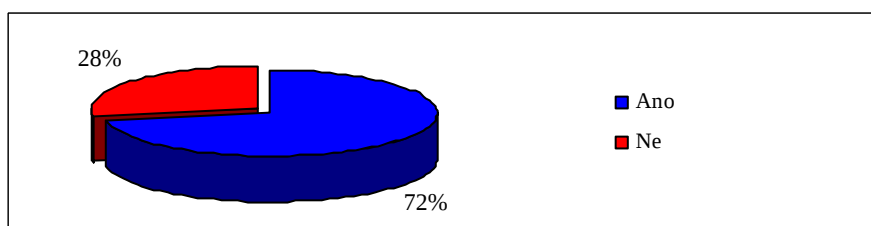
Graf č. 5: Které služby v turistickém informačním centru postrádáte?

Zdroj: dotazníkové šetření

Zde také měli respondenti jmenovat dle vlastních zkušeností a bez možnosti volby to, co v TIC postrádají. Jasně vyplynulo, že nejvíce z dotazovaných využívající služeb TIC, je spokojeno. Na otázku neodpovědělo 26 dotazovaných. 22 respondentů vytýká nedostatečnou informovanost pracovníků TIC. Zlepšit by se podle 20 dotazovaných měla nabídka map a turistických známek. Nejvíce neodpověděli na tuto otázku návštěvníci Světlé nad Sázavou, v případě odpovědi jmenovali převážující spokojenost se službami TIC. V Ledči nad Sázavou chybí nespokojeným návštěvníkům ochota pracovníků TIC, ve Zruči nad Sázavou spíše nedostatečná informovanost pracovníků infocentra.

Graf č. 6: Jste spokojeni s provozní dobou turistického informačního centra?

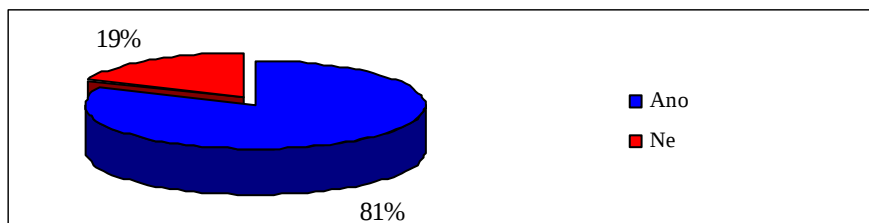

Zdroj: dotazníkové šetření

Naprostá většina ze 130 turistů, využívajících služeb TIC, 94 dotazovaných, je spokojena s provozní dobou turistického informačního centra. Nespokojenost s provozní dobou uvedlo 36 respondentů, přičemž důvody jejich nespokojenosti byly krátká provozní doba TIC nebo zavřené TIC v neděli. Turisté ve Světlé nad Sázavou vytýkali v případě nespokojenosti zavřené infocentrum v neděli, stejná odpověď převládala i u nespokojených návštěvníků Ledče nad Sázavou. Oproti tomu převládala ve Zruči nad Sázavou v případě nespokojenosti krátká provozní doba.

Na otázky v dotazníku č. 6 – č. 16 bylo opět dotazováno všech 194 respondentů.

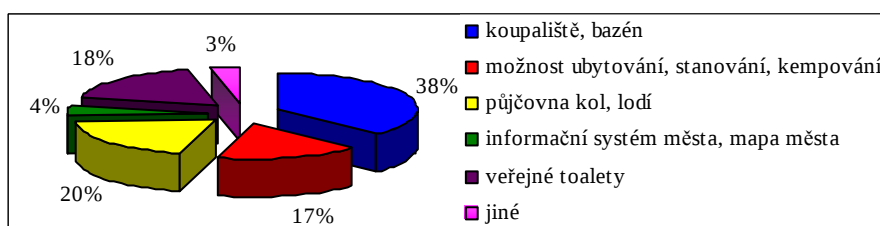
Graf č. 7: Jste spokojeni s turistickým a informačním systémem ve městě?

Zdroj: dotazníkové šetření

Naprostá většina, 158 dotazovaných, je spokojena s turistickým a informačním systémem města. Pouhých 36 návštěvníků je s tímto systémem nespokojeno. Při hledání určitého objektu nenalezli směrovky, informační tabule ani další indicie. Ve všech vybraných lokalitách převládala kladná odpověď u návštěvníků, nejvíce spokojeni byli návštěvníci Světlé nad Sázavou.

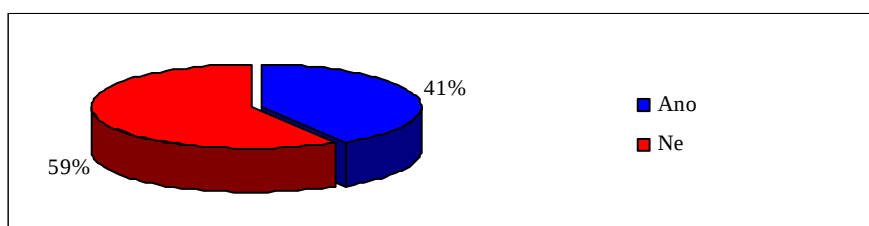
Graf č. 8: Co vám zde schází za turistickou službu?

Zdroj: dotazníkové šetření

V této otázce měli dotazovaní možnost zvolit více odpovědí. Mezi nejvíce chybějící službu uvedlo celkem 154 respondentů neexistenci koupaliště nebo bazénu, které není ani v jedné z vybraných lokalit. Mezi možnost „jiné“ jmenovali dotazovaní chybějící kulturní zařízení, například kino. Ve Světlé nad Sázavou převládala kromě chybějící možnosti koupání půjčovna kol nebo lodí. Návštěvníci Ledče nad Sázavou kromě chybějícího koupaliště jmenovali dále nejčastěji možnost ubytování, stanování, kempování, veřejné toalety, přibližně 20 dotazovaných chybí kvalitní informační systém města nebo mapa města. Ve Zruči nad Sázavou v naprosté většině převládalo postrádání koupaliště, možnosti ubytování, stanování, kempování a veřejných toalet.

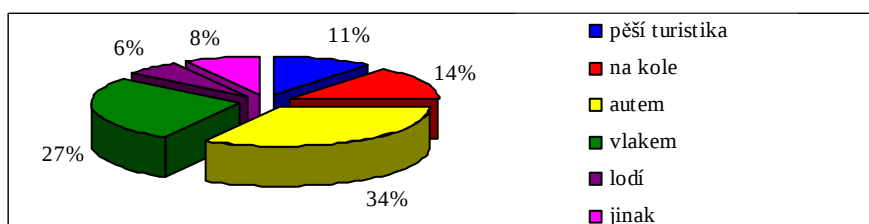
Graf č. 9: Jedná se o první návštěvu – pobyt v dané lokalitě?

Zdroj: dotazníkové šetření

Z grafu je patrné, že většině, 114 respondentům, není navštívená lokalita neznámá a už ji alespoň jednou v minulosti navštívili. Poprvé v dané lokalitě bylo 80 dotazovaných. Ve Světlé nad Sázavou jmenovalo více respondentů možnost „Ano“ a tedy se nacházeli ve městě poprvé. Návštěvníci Ledče nad Sázavou a Zruče nad Sázavou již město navštívili a vracejí se sem z důvodů spokojenosti se službami, za konkrétní akci konanou ve městě nebo podnikají další výlety a poznávají místa, která při minulém pobytu nenavštívili nebo nestihli pro nedostatek volného času.

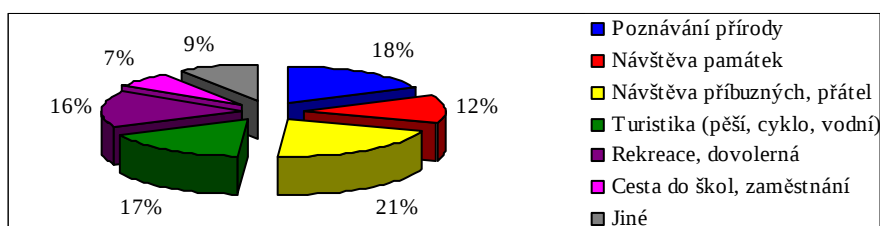
Graf č. 10: Jak jste sem přijeli?

Zdroj: dotazníkové šetření

Dotazovaní volili ze šesti možností. Nejvíce respondentů přijelo do dané oblasti vlastním osobním automobilem, který umožňuje snadnější, rychlejší přesun, nezávislý na žádném jízdním řádu. Přes čtvrtinu dotazovaných využilo možnost přepravy vlakem. Pro tuto oblast je typické využití jízdního kola nebo chůze pro pěší turistiku. Mezi možnost „jinak“ zahrnula autorka bakalářské práce odpovědi, kdy dotazovaní využili za druh dopravního prostředku autobus nebo motocykl. Do Světlé nad Sázavou se účastníci cestovního ruchu nejčastěji dostali vlastním automobilem, vlakem nebo autobusem, což bylo zahrnuto v možnosti „jinak“. Leděč nad Sázavou navštívili respondenti, kteří nejčastěji využili za druh dopravního prostředku vlastní automobil, vlak nebo kolo. Do Zruče nad Sázavou se dotazovaní turisté dopravili vlastním automobilem, často zde byla jmenována i možnost využití pěší turistiky a kola.

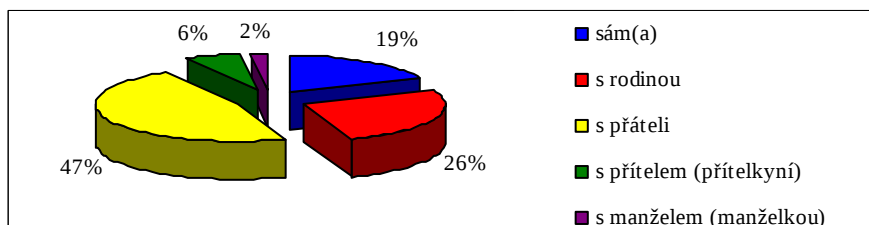
Graf č. 11: Jaký je hlavní důvod Vaší turistické návštěvy dané lokality?

Zdroj: dotazníkové šetření

Většina dotazovaných přijela do lokality z důvodu návštěvy, pozvání od známých nebo příbuzných. Území je navštěvováno i díky příznivým podmínkám pro turistiku a neporušené přírodě. Mezi možnost „jiné“ patřily odpovědi jako návštěva určité kulturní události, sbírka turistických známek, ozdravný pobyt nebo konkrétní výstava. Za hlavní důvod turistické návštěvy uvedli nejčastěji návštěvníci Světlé nad Sázavou poznávání přírody, návštěvu památek a návštěvu přátel. Do Ledče nad Sázavou přijeli turisté za účelem trávení dovolené, provozováním různých druhů turistiky a návštěvy památek. Zruč nad Sázavou navštívili respondenti nejčastěji s cílem návštěvy příbuzných a přátel nebo turistiky.

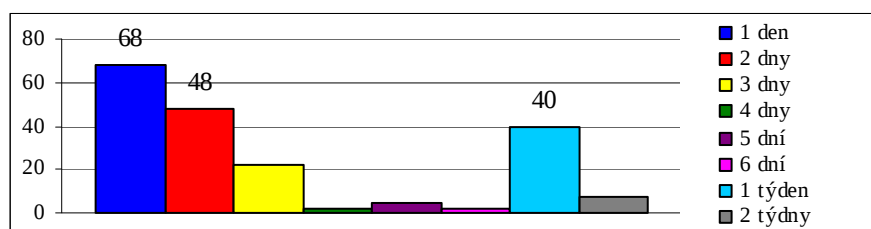
Graf č. 12: Cestujete

Zdroj: dotazníkové šetření

Jako nejpříjemnější způsob cestování a poznávání je sdílení pobytu s přáteli. Do klidného prostředí často jezdí i rodiny s dětmi. Sami cestují hlavně muži, kteří se věnují aktivnímu pohybu, ať na kole nebo pěší turistikou. Ve všech vybraných městech byly nejčastější možnosti cestování s přáteli a rodinou, respondenti ve Zruč nad Sázavou jmenovali často i možnost individuálního cestování.

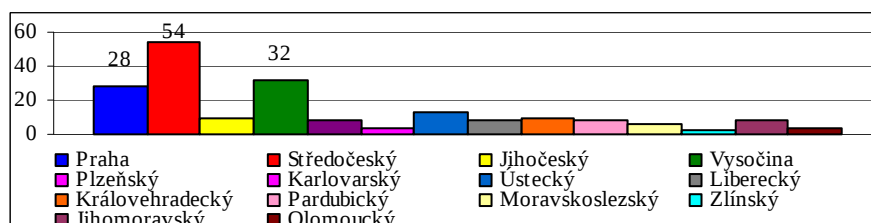
Graf č. 13: Délka pobytu

Zdroj: dotazníkové šetření

Nejvíce respondentů strávilo ve vybrané lokalitě jeden den jako součást poznávání Posázaví. Z dotazníku vyplynulo, že doba návštěvy od 4 do 6 dnů tvoří nevýraznou část grafu, stejně tak i dva týdny strávené ve městě. Překvapivě 40 respondentů strávilo v lokalitě jeden týden s tím, že budou ubytováni v jedné lokalitě a odtud pořádat na výlety do okolí. Návštěvníci Světlé nad Sázavou strávili nebo měli v plánu strávit ve městě nejčastěji jeden, dva nebo tři dny. V Ledči nad Sázavou pobývalo nejvíce respondentů jeden nebo dva dny, překvapivě skoro čtvrtina z dotazovaných jmenovala délku pobytu celý týden, s možností prodloužení v případě zájmu. Dotazovaní ve Zruči nad Sázavou strávili ve městě nejčastěji jeden den, maximálně dva dny.

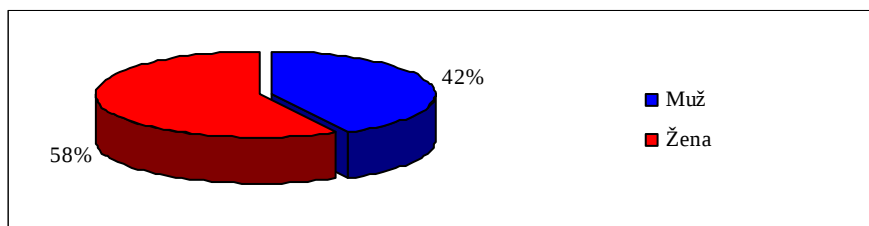
Graf č. 14: Místo trvalého pobytu (kraj)

Zdroj: dotazníkové šetření

Nejvíce respondentů pocházelo z krajů, ve kterých se nalézají vybrané lokality. Velký počet dotazovaných přijelo do dané lokality z Prahy z důvodu odpočinku od velkoměsta. Ostatní kraje jsou v grafu zanedbatelné. Světlou nad Sázavou nejvíce navštěvují obyvatelé Středočeského kraje, Prahy a kraje Vysočina. Do Ledče nad Sázavou cestují nejčastěji rezidenti Prahy a kraje Vysočina, do Zruče nad Sázavou rezidenti převážně Středočeského kraje. Celkově lze konstatovat, že vybraná města navštěvují turisté z nejbližších krajů, kteří mají do oblasti dobrý spoj osobním automobilem i vlakem.

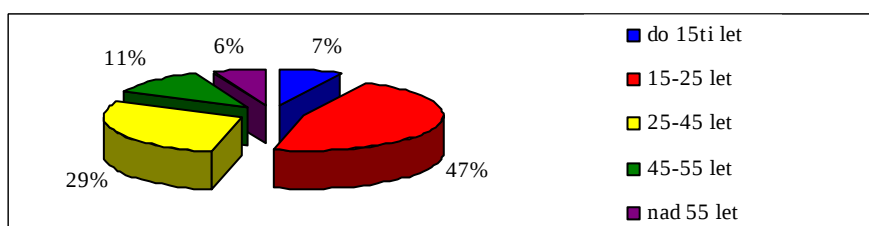
Graf č. 15: Pohlaví

Zdroj: dotazníkové šetření

Více respondentů, kteří se zúčastnili osobního dotazování dotazníku, tvořily ženy. Těch se zúčastnilo celkem 112. Zbytek ze 194 dotazovaných byli muži. Respondenti ve Světlé nad Sázavou byli téměř vyrovnaní dle pohlaví, nicméně převládaly o několik jednotek ženy. V Ledči nad Sázavou převládali mezi dotazovanými jednoznačně ženy. Ve Zruči nad Sázavou převládali ženy, kteří odpovídali na otázky, muži zde byli zastoupeni také v hojném počtu.

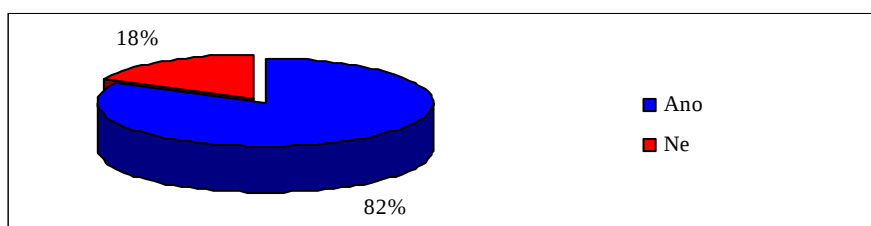
Graf č. 16: Věková skupina

Zdroj: dotazníkové šetření

Z dotazovaných převládali mladí lidé ve věkovém rozmezí 15 – 25 let, kteří cestovali ve skupině a poznávali nová místa.. Často cestovali i lidé ve střední věkové skupině. Ti navštěvovali lokality hlavně s rodinou, a to vlakem nebo osobním automobilem. Návštěvníci Světlé nad Sázavou tvořili turisté ve věkové skupině nejčastěji mezi 15 až 25 lety a mezi 25 až 45 lety. Dotazovaní v Ledči nad Sázavou byli nejčastěji mladí lidé ve věku od 15 do 25 let a druhou četnou skupinu tvořili účastníci cestovního ruchu ve věku od 45 let výše. Tato skupina je zde zastoupena z důvodu příjemného prostředí ve městě a jeho okolí a možnostech lehké turistiky. Ve Zruči nad Sázavou převládali turisté ve věkové skupině 25 až 45 let, nejčastěji z nich byly zastoupeny ženy, kteří navštívili město s rodinou nebo přáteli v souvislosti s pěším výletem.

Graf č. 17: Uvažujete o budoucím návratu do města?

Zdroj: dotazníkové šetření

Z celkového počtu 194 dotazovaných má 160 respondentů v plánu navštívit danou lokalitu i v budoucnu. To je příznivá informace pro jednotlivá vybraná města, jelikož to dokazuje spokojenost návštěvníků se službami města. Ve vybraných městech Posázaví jasně převládali kladné odpovědi. Pokud bylo na tuto otázku odpověděli záporně, pak hlavními důvody bylo neupokojení potřeb a přání účastníků na cestovním ruchu nebo nedostatečné vyžití, ať už sportovní nebo kulturní.

Z analýzy dotazníkového šetření plyne několik závěrů. Většina návštěvníků se už nejméně jednou setkali se službami turistických informačních center a využívá je nadále. Nejčastěji zavítá do TIC z důvodu nákupu map a suvenýrů. Dotazovaným turistům chybí ve vybraných lokalitách nejvíce koupaliště nebo bazén. Druhem dopravy je nejčastěji osobní automobil. Většina dotazovaných cestuje s přáteli a hlavním cílem jejich návštěvy je setkání s přáteli nebo příbuznými, žijící v šetřených lokalitách. Délka pobytu je nejčastěji jeden den. Nejvíce respondentů pochází ze Středočeského kraje. Z dotazovaných převládaly ženy a současně byly nejvíce zastoupenou skupinou mladí lidé v rozmezí 15 – 25 let. Pozitivní je zjištění, že naprostá většina návštěvníků uvažuje o budoucím návratu do města.

5. 4. Výsledky marketingového výzkumu ve vybraném území

Marketingový výzkum byl proveden dotazováním. Celkově byly sestaveny dva druhy dotazníku. V turistických informačních centrech ve vybraných lokalitách bylo provedeno dotazníkové šetření formou písemného dotazování. Cílem tohoto dotazování bylo zjistit informace o jednotlivých TIC, nabídce jejich turistických produktů a další základní informace o infocentru. Druhý dotazník byl sestaven pro turisty navštěvující jednu z vybraných lokalit, kteří byli dotazováni osobně autorkou bakalářské práce v srpnu 2006.

Jednotlivá turistická informační centra mohou nabídnou širokou škálu nabízených služeb v souladu s tím, že se nacházejí v oblasti, která je navštěvována specifickým segmentem turistů a zároveň jsou umístěna ve městech s malým počtem obyvatel, maximálně do 7000. V případě, že by se měla sestavit stupnice hodnocení vybraných infocenter, potom by se na pomyslném vrcholu umístilo TIC Světlá nad Sázavou, dále potom TIC Zruč nad Sázavou a na třetím místě TIC Ledeč nad Sázavou. Nicméně rozdíly mezi jednotlivými stupni jsou minimální a toto hodnocení je sestaveno na základě nabízených turistických produktů. Ohodnotit vybraná TIC by se mohlo i podle dalších hledisek, jako je otevírací doba, poloha infocentra ve městě a dalších. V těchto případech by bylo pořadí jednotlivých TIC rozdílné. Nelze tedy stoprocentně označit jedno infocentrum za nejlepší. Každé z šetřených TIC má určité specifikum, klady i zápory. Infocentra v šetřeném území vstoupila za dobu své existence dostatečně do podvědomí turistů i místních obyvatel.

Dotazníkové šetření pro turisty v následné analýze ukázalo několik specifických rysů pro návštěvníka šetřeného území. Turista ve většině případů navštíví TIC, kde hledá informace o památkách, ubytovacích a stravovacích službách a k nákupu upomínkových předmětů. Segment turisty pro toto území je mladý návštěvník, přijíždějící do oblasti s přáteli a vlastním osobním automobilem. Pochází z blízkého okolí a cílem jeho návštěvy je návštěva příbuzných či přátel nebo poznávání oblasti v důsledku dovolené trávené v dané lokalitě. Nelze stoprocentně konstatovat, zda je tento turista muž nebo žena, neboť zjištění, že se dotazníkového šetření zúčastnilo více žen, může být zavádějící. Typický návštěvník uvažuje o návratu do lokality, což může být ovlivněno i spokojeností s nabízenými službami. Tato charakteristika by mohla být interpretována i na návštěvníka celé oblasti Posázaví.

Ze souhrnné analýzy lze vyvodit doporučení pro infocentrum a pro města, ve kterých se tato infocentra nacházejí. Infocentra by měla rozšířit svou nabídku produktů, převážně upomínkových předmětů (mapy, pohlednice), které by měly být každou sezonu aktualizované. Dále by se infocentra měla zaměřit na určitý segment návštěvníka, turisty, jenž využívá jeden z druhů turistiky (pěší, cyklo, vodní) a nabídnout mu produkty a služby plynoucí z jeho zálib. Zajímavá by mohla být nabídka výletu, poznávacího okruhu po oblasti s podrobným popisem v letáku a v mapě. Jednotlivá infocentra by se na tomto druhu služby podílela a došlo by tak ke vzájemné spolupráci a propojení činnosti TIC. Do budoucnosti by měla jednotlivá TIC uvažovat o spojení a vzájemné komunikaci mezi sebou, která by přinesla výměnu informací, zkušeností a napravení konkrétních chyb.

Výhodné pro tuto oblast by byla investice do koupaliště nebo bazénu, který jmenovali turisté v dotazníkovém šetření jako největší nedostatek lokality. V letních měsících, kdy je oblast nejnavštěvovanější, by mělo být konáno více kulturních akcí, jako jsou trhy, hudební festivaly, koncerty, sportovní události a jiné.

6. Produkt cestovního ruchu

Produkt cestovního ruchu je souhrn veškeré nabídky soukromého či veřejného subjektu podnikajícího v cestovním ruchu. Patří mezi kontrolovatelné faktory, je to součást marketingového mixu. Jedná se o zboží či služby. Produkt cestovního ruchu může dosahovat různé úrovně komplexnosti přes komplex služeb až po destinaci jako ucelenou nabídku atraktivit, služeb a potencionálních zážitků. Z pohledu návštěvníka je produktem cestovního ruchu komplexní zážitek od chvíle, kdy opustil domov, do doby návratu. (11)

6. 1. Nový produkt cestovního ruchu v šetřeném území

Cestovní ruch se u nás začíná stále více chápat jako významná možnost rozvoje měst, obcí a regionů. Praktická realizace záměrů v oblasti místního rozvoje a cestovního ruchu musí vycházet z velmi těsné spolupráce místní veřejné správy a samosprávy s občany, s podnikateli, s veřejným i soukromým sektorem služeb. Výsledkem této spolupráce by měla být vyšší efektivita prostředků na podporu cestovního ruchu, lepší image regionů i vyšší účinnost propagačních aktivit. (1)

I v oblasti Posázaví, konkrétně ve vybraném území zahrnující tři popisované lokality, je rozvoj cestovního ruchu neodmyslitelně spojen s rozvojem města či regionu. Pro přilákání potencionálních návštěvníků je třeba nabízet ucelenou nabídku služeb, rychle reagovat na přání turistů, aktualizovat svou současnou nabídku a vytvářet služby nové. Především tvorba nových služeb je složitý proces, na jehož konci vznikne nový produkt cestovního ruchu. Tento produkt cestovního ruchu by měl být v souladu s požadavky turistů, přičemž jako nejlepší nástroj zjištění těchto požadavků se používá marketingový výzkum. Pro šetřené území bylo provedeno dotazníkové šetření pro turisty. Z reakcí a odpovědí respondentů lze vyvodit a následně navrhnout produkt reagující na poptávku turistů. Současně by se novým produktem cestovního ruchu měla prohloubit spolupráce mezi jednotlivými turistickými informačními centry vybraných měst – Světlá nad Sázavou, Ledeč nad Sázavou a Zruč nad Sázavou.

Novým navrženým produktem je třídní výlet s převládajícími sportovními aktivitami spojený s návštěvou historických pamětihodností. Je sestaven jako stavebnicový typ produktu cestovního ruchu, tvoří komplexní a ucelený balíček služeb s možností využití individuálních služeb v průběhu výletu. Balíček služeb bude nabízen za kompletní cenu zahrnující nabízené služby nového produktu.

SPORTOVNÍ VÍKEND V POSÁZAVÍ

Naše řeka SÁZAVA

Třídenní pobyt v oblasti Středního Posázaví na pomezí Středočeského kraje a Vysočiny je zaměřen na sportovní a poznávací aktivity pro sportovně založené skupiny a rodiny s dětmi od 10 do 15 let. Hlavními aktivitami je jízda na kole a na kanoi po řece Sázavě.

Místem pobytu je hotel Česká koruna ve Světlé nad Sázavou a penzion Vila Markéta v Ledči nad Sázavou. Oba jsou výborně dostupné a nachází se v klidné části města.

V oblasti Středního Posázaví jsou k vidění historické památky – hrady, zámky, církevní památky i technické památky. Je zde vybudována značená cyklotrasa, několik značených tras pro pěší turisty, odpočívadla, vyhlídky a studánky s pitnou a vodou pro osvěžení.

Všechny aktivity víkendového pobytu na sebe plynule navazují, je zajištěna přeprava turistů, lodí a kol. Doplnkové služby lze objednat a platit zvlášť. Jedná se o stavebnicový typ turistického produktu, je možné sestavit pobyt na míru dle přání zákazníka: s komfortním ubytováním a stravováním, různě dlouhý, zaměřenou na některou z nabízených aktivit.

Doporučeným obdobím pro tento pobyt je květen a říjen.

Program a trasa:

1. den

V dopoledních hodinách příjezd do Světlé nad Sázavou, ubytování v hotelu Česká koruna.

Cesta na kolech do Lipnice nad Sázavou, návštěva hradu, prohlídka muzea Jaroslava Haška, umístěného v jeho domě. Oběd v Lipnici nad Sázavou.

Odpoledne přesun na kolech do Kaliště. Výuka jízdy na koních. Možnost individuální návštěvy muzea Gustava Mahlera.

Návrat do Světlé na kolech v podvečerních hodinách. Večeře a nocleh v hotelu.

2. den

Snídaně v hotelu. .

Dopoledne prohlídka města, exkurze do skláren s průvodcem, prohlídka středověkého podzemí s průvodcem.

Po kánoích nebo raftech do Ledče nad Sázavou. Zastávka na Stvořidlech, zde občerstvení v kempu, procházka po rezervaci, možnost koupání, výletu na Melechov.

Příjezd do Ledče nad Sázavou. Ubytování v penzionu Vila Markéta. Večeře a individuální procházka po městě – lesopark Šeptouchov, historické památky.

Večer noční grilování v objektu penzionu.

Nocleh v penzionu.

3. den

Snídaně v penzionu.

Dopoledně prohlídka muzea zbraní a hrnčířských výrobků na Ledčském hradě.

Odjezd vlakem, Posázavským pacifikem, do Budčic.

Exkurze do mlýna s průvodcem. Možnost občerstvení

v bufetu u mlýna. Zde budou přistaveny kola.

Na kolech do Zruče nad Sázavou. Oběd v restauraci U Studničků.

Odpoledne prohlídka zámku s průvodcem.

Individuální prohlídka města, množnost občerstvení v cukrárně, odpočinek v zámeckém parku, výlet na Chabeřické skály, k soutoku Sázavy s Želivkou. Možnost koupání na Horce nad Sázavou.

Odjezd cca 18:00 hodin vlakem.

Zajímavosti na trase:

Hrad Lipnice nad Sázavou, Kaliště – rodiště Gustava Mahlera, středověké podzemí ve Světlé nad Sázavou, přírodní rezervace Stvořidla s chráněnou faunou, lesopark Šeptouchov a hrad v Ledči nad Sázavou, technická památka – mlýn v Budčicích, zámek ve Zruči nad Sázavou.

Odpočinková místa:

Podhradí v Lipnici nad Sázavou, , hotel Česká koruna ve Světlé nad Sázavou, přírodní rezervace Stvořidla, penzion Vila Markéta v Ledči nad Sázavou, večerní grilování, cesta Posázavským Pacifikem podél Sázavy, zámecký park a cukrárna ve Zruči nad Sázavou, , koupání na Horce nad Sázavou.

Koupání:

Řeka Sázava – Stvořidla a Horka nad Sázavou, zatopený lom na Horce nad Sázavou.

Cena pobytu:

Pro 1 osobu: **3 060,- Kč**

Pro 2 osoby: **5 620,- Kč**

Pro rodinu s 2 dětmi (do 15 let): **8 780,- Kč**

Cena zahrnuje:

- ubytování (1 noc v hotelu, 1 noc v penzionu)
- stravování (polopenze v hotelu Česká koruna, polopenze v penzionu Vila Markéta, občerstvení na Stvořidlech, oběd v restauraci U Studniček ve Zruči nad Sázavou)
- půjčovní a dopravné lodí kol
- večerní grilování v penzionu Vila Markéta
- vstupné na hrad Lipnice nad Sázavou, muzeum Jaroslava Haška, prohlídka středověkého podzemí a skláren ve Světlé nad Sázavou, vstupné do muzea na hradě v Ledči nad Sázavou, exkurze do mlýna v Budčicích, prohlídka zámku ve Zruči nad Sázavou
- hodina výuky jízdy na koních
- jízdenku Posázavským pacifikem z Ledče nad Sázavou do Zruče nad Sázavou
- služby průvodce na lodích

Doplňkové služby (např. individuální doprava z Kaliště do Světlé nad Sázavou) je možné objednat a platit zvlášť přímo na místě.

Zajištění ubytovacích služeb:Hotel Česká koruna

Nádražní 194

582 91, Světlá nad Sázavou

Tel.: 569 452 303

[http:// www.ceskakoruna.unas.cz](http://www.ceskakoruna.unas.cz)

Penzion Vila Markéta

Heroldovo nábřeží 314

584 01, Ledec nad Sázavou

Tel: 569 727 030, 736 751 118

Doprava:

Střední Posázaví je výborně dopravně dostupné.

Vlakem – město Světlá nad Sázavou na hlavní trati Praha – Brno

Autobusem – autobusové dálkové spoje

Automobilem – po dálnici D 1 z Prahy nebo Brna, sjezd u Humpolce, po silnici č. 19 ze Žďáru nad Sázavou, následně po silnici č. 150.

Doprava klientů, lodí a kol je zajištěna pomocným vozidlem.

Bližší informace:**TIC Světlá nad Sázavou**

Nám. Trčků z Lípy 16

582 91, Světlá nad Sázavou

E-mail:

info@svetlans.cz

TIC Ledec nad Sázavou

Husovo náměstí 60

584 01, Ledec nad Sázavou

E-mail:

informacni.centrum@ledecns

TIC Zruč nad Sázavou

Nám. Mudr. J.Svobody 60

285 22, Zruč nad Sázavou

E-mail:

kultura@mesto-zruc.cz

Nový produkt cestovního ruchu je v bakalářské práci sestaven jako leták, popisující nabízený balíček služeb, program tří denního výletu, služby zahrnuté v ceně, bližší informace o poskytovatelích ubytovacích služeb, možnosti dopravy do oblasti a kontakty na poskytovatele tohoto produktu cestovního ruchu – turistická informační centra.

Nově vytvořený bude prodáván a současně bude zajištěna jeho promotion pomocí TIC Světlá nad Sázavou, Ledeč nad Sázavou a Zruč nad Sázavou. Pracovníci jednotlivých TIC budou schopni zodpovědět na jakýkoliv dotaz ohledně produktu, promotion bude zajištěna pomocí propagačních letáků nabízených v infocentrech.

Při realizaci tohoto nového produktu cestovního ruchu je důležitou součástí zajištění kontaktu s poskytovateli ubytovacích a stravovacích služeb a současně je neméně důležité zajistit poskytovatele přepravy lodí a kol. Této role by se nejlépe měl ujmout podnikatelský subjekt z blízkého okolí, který dobře zná oblast, má disponibilní prostředky, je ochotný zapojit se do programu realizace produktu a má určité zkušenosti s poskytováním této služby. Může se sám zapojit do poskytování přepravy kol a lodí pomocí vlastních dopravních prostředků nebo pomocí kontaktů zajistit tuto službu externími spolupracovníky.

K uskutečnění nového produktu je nutná spolupráce mezi jednotlivými infocentry, poskytovateli služeb, jejich vzájemná kontrola a výměna informací a nadšení při budování produktu. Nejdříve je nutné zajistit dostatek finančních prostředků a až poté zahájit spolupráci. Finanční prostředky by mohly být poskytnuty městem, státními dotacemi a fondem EU pro rozvoj regionů.

Cílem vytvoření nového produktu cestovního ruchu je zvýšení návštěvnosti oblasti, zviditelnění vybraného území v konkurenci s ostatními regiony a v neposlední řadě i zajištění podnikatelským subjektům (poskytovatelům služeb) osobní přínos. Výlet je orientován na segment turistů, kteří rádi poznávají a provozují aktivní turistiku a současně mají rádi předem zajištěné služby bez dlouhého vyhledávání jednotlivých druhů služeb. Podle kalkulace autorky bakalářské práce je cena za balík služeb srovnatelná s cenou za individuální zajištění všech těchto služeb, tzn. kdyby si účastník cestovního ruchu realizoval stejný program výletu, ale bez zakoupení komplexního balíčku.

Je možno navrhnout i mnoho dalších produktů cestovního ruchu, neboť oblast Středního Posázaví nabízí nekonečné možnosti vyžití, které by měly být více odkryty a prezentovány formou nabízených balíčků služeb. Může se jednat o sportovní akce, zaměřené na cyklistiku, pěší turistiku nebo vodní turistiku. Pro ty, jež mají rádi kulturu, by

mohly být vytvořeny produkty cestovního ruchu jako jsou žánrově různé hudební festivaly, tematicky zaměřené trhy a další. Návštěvníkům, kteří rádi poznávají historii, by mohl být nabídnut leták popisující výlet spojený s návštěvou nejznámějších pamětihodností oblasti, součástí letáku by byla i mapa a otevírací doby jednotlivých památek.

7. Závěr

Posázaví je tradiční region trampů, vodáků a turistů. Tato oblast se rozkládá jihovýchodně od Prahy a je vymezena povodím řeky Sázavy. Sázava tedy tvoří osu celé oblasti. Řeka pramení v CHKO Žďárské vrchy, vytéká jako malá říčka z rybníku Velké Dářko, stáčí se na západ a po 225 kilometrech se u obce Davle vlévá do Vltavy. Při své cestě řeka tvoří četné meandry, nabírá několik přítoků, u přírodní rezervace Stvořidla je díky kamenitému řečišti divoká a bouřící, protéká mnoha městy s kulturními pamětihodnostmi a při dostatku vody je častým cílem vodáků.

Oblast Posázaví je rájem nejen vodáků, ale i pěších turistů a cykloturistů. Pro ně je v území vyznačeno množství tras a cyklotras, vzájemně na sebe navazující a protínající se. Nejvýznamnější je červeně značená stezka pro turisty, vedoucí podél toku řeky Sázavy a cyklotrasa č. 19, tzv. Posázavská, lemující řeku od pramene až k Davli.

Nejčastějšími kulturními cíly návštěvníků jsou historické památky ve městech na řece Sázavě, jako jsou hrady, zámky, kostely a kláštery. Turisté také rádi využívají pořádání různě tematických společenských akcí k návštěvě oblasti. Většina akcí a festivalů se koná v létě. Jsou zaměřeny na sport, folklor, hudbu, tanec zpěv, proto si každý účastník jakékoliv věkové skupiny vybere.

Šetřeným územím je oblast Středního Posázaví od Světlé nad Sázavou do Zruče nad Sázavou. Tento úsek Posázaví může svým návštěvníkům nabídnout mnoho zajímavých míst k vidění. Turista může do oblasti přijet osobním automobilem nebo vlakem zvaným Posázavský pacifik, případně využít červené turistické stezky nebo cyklotrasy při provozování aktivní turistiky. Při putování je možno shlédnout pamětihodnosti ve Světlé nad Sázavou, Ledči nad Sázavou a Zručí nad Sázavou, poznat zvyky rezidentů na některé z kulturních akcí a navštívit další historické, technické i přírodní atraktivita cestovního ruchu v okolí.

Velký význam pro návštěvnost mají turistická informační centra. To oni jsou většinou prvním zastavením návštěvníků v místě přechodného pobytu. Poskytují informace o oblasti, možnostech výletu, ubytování, stravování atd.. Ve třech vybraných lokalitách bylo provedeno dotazníkové šetření pro turisty formou písemného dotazování. Bylo zjištěno, že jednotlivá TIC jsou dobře vybavena a připravena splnit jakékoliv přání návštěvníka. V budoucnu by se jejich nabídka měla rozšířit, aby přilákala více turistů a nové segmenty návštěvníků.

Pro rozvoj města je důležité vytvořit takovou nabídku služeb, která bude konkurenceschopná, jedinečná a zvýší návštěvnost. Je nutné, aby byly vytvářeny balíčky služeb – produkty cestovního ruchu. Nejdříve je zjistit požadavky a přání turistů s cílem vytvoření takového produktu cestovního ruchu, kteří toto dostatečně uspokojí a současně bude plnit funkci ekonomického přínosu pro oblast. Proto bylo v srpnu 2006 provedeno dotazníkové šetření pro turisty ve všech třech vybraných lokalitách. Dotazovaným byly kladeny otázky ohledně jejich vztahu k infocentrum, účelu návštěvy daného města a ostatní informace o návštěvníkovi. Zprůměrnováním získaných výsledků ze tří vybraných měst – Světlá nad Sázavou, Ledeč nad Sázavou, Zruč nad Sázavou, bylo zjištěno několik charakteristických znaků pro turisty v této oblasti. Typický segment turistů, kteří přijíždějí do oblasti tří vybraných měst nad Sázavou, pocházejí z blízkého okolí a z Prahy, jsou to lidé nečastěji mladého a středního věku s cílem návštěvy známých nebo poznávání památek a přírody. Většina návštěvníků využívá služeb TIC. Mnoho respondentů by přivítalo v šetřeném území možnost koupání na koupališti nebo v bazénu a zvýšení nabídky ubytovacích služeb.

Ke zvýšení návštěvnosti je třeba sestavit takový produkt cestovního ruchu, který bude uspokojovat potřeby turistů a bude zaměřen na určitý segment návštěvníků. Jelikož je celá oblast Posázaví známá pro svou přívětivou krajinu s možnostmi provozování mnoha druhů turistiky, zaměřila se autorka bakalářské práce na segment turistů, kteří rádi provozují sporty v přírodě současně s poznáváním místních památek a zajímavostí. Byl sestaven balíček služeb ve formě tří denního výletu se sportovním zaměřením s návštěvou nejznámějších pamětihodností oblasti. Během výletu budou navštívena všechna tři vybraná města, součástí je zajištěné ubytování, stravování, vstupy do historických objektů a výuku jízdy na koních. Celý balíček bude nabízen za jednotnou cenu s možností přikoupení individuálních služeb. Prodejci nově vytvořeného produktu cestovního ruchu a současně promotion budou zajišťovat turistická informační centra Světlá nad Sázavou, Ledeč nad Sázavou a Zruč nad Sázavou. Důležitou součástí zrealizování projektu je zajištění osoby, nejlépe podnikatelského subjektu, který zajistí poskytnutí přepravy lodí a kol.

Nově vytvořený produkt cestovního ruchu je jen jednu z možností vedoucí ke zlepšení a zviditelnění oblasti. Díky příznivým podmínkám pro provozování turistiky, množstvím historických pamětihodností a krásnou přírodou lze vytvořit mnoho dalších produktů cestovního ruchu. Mohou být tematicky zaměřeny na sportovní vyžití – cyklistika, pěší turistika, kanoistika, různé sportovní soutěže a klání. Rozšíření nabídky kulturních a společenských akcí povede k vyššímu zájmu ze strany účastníků cestovního ruchu, kteří

preferují zážitkový cestovní ruch. Souhrnně lze konstatovat, že nový produkt cestovního ruchu v této oblasti by měl odpovídat možnostem místních obyvatel a podnikatelům a současně by mělo být maximálně využito přírodní a kulturní bohatství šetřené oblasti.

Závěrem lze konstatovat, že cíle bakalářské práce byly splněny. Byly zanalyzovány kulturní a společenské cíle Posázaví, provedeno dotazníkové šetření pro turisty ve třech vybraných městech a vytvořen nový produkt cestovního ruchu. Výsledky by mohly využít turistická informační centra v šetřeném území, zvolit lepší propagaci oblasti díky zanalyzování zjištěných informací a na základě vzájemného propojení a spolupráce zrealizovat vytvoření navrhnutého produktu.

8. Summary

The region Posázaví is well – known part of The Czech Republic for tourists, which like nature, monuments and finding new towns and habits. Is located in south – west from Prague. Axe of Posázaví is the Sázava river, which springs from pond Velké Dářko, pours to the west and by Davle falls in the Vltava river. The stream lenght is 225 kilometres. The river is favorite aim for watermen.

Posázaví is place for turist, who likes travelling by foot or by bike. For better orientation is placed lots of marked tourist paths and cycle routes here. The most famous is red marked tourist path and cykle route nummer 19, so-called Posázavská. Both paths lined Sázava river from its spring to estuary to the Vltava river.

Analyse tourist cultural aims of Posázaví was one aim of this bachelor work. The most famous aim of tourists is visit historical sightseeings such as castles, chateaus, churches and monasteries. Tourists can also visit plenty of festivals with various themes. They are sighted on sport, music, dance, habits and folklore.

This bachelor work deals with part od Posázaví, concretely its middle part from Světlá nad Sázavou to Zruč nad Sázavou. It´s approximately 40 kilometres of the Sázava river flow. This area can visitors choise many interesting places to see. Tourist can get to this area by car, by train called Posázavský pacifik or can used red marked tourist path or cycle route Nr. 19.

In the choise area were selected three towns – Světlá nad Sázavou, Ledec nad Sázavou and Zruč nad Sázavou. There towns can offer several sightseeings and festivals especially in summer. Great meaning for town and its tourist visit rate has tourist information center.

In these towns were canvassed marketing researchs. It was created two questionnaires, one for tourist which visited three choise towns in summer 2006 and one for tourist information centers in these towns.

On the basis of questionnaire for tourist were created and proposed several new products of tourism. One choise product was worked in details. Author of bachelor work proposes two-days cycle trip „With bike round Sázava river“ with visit all three towns and its monuments.

9. Seznam literatury

1. Foret, M., Foretová, V.: Jak rozvíjet místní cestovní ruch. Praha: Grada Publishing, 2001.
2. Halada, A.: Na kole křížem krážem po Čechách. Havlíčkův Brod: Fragment, 2003
3. Hesková, M. a kol.: Cestovní ruch pro vyšší odborné školy a pro veřejnost. Praha: Fortuna, 2006.
4. Holeček, M., Mariot, P., Střída, M.: Zeměpis cestovního ruchu. Praha: Nakladatelství české geografické společnosti, s.r.o., 1999.
5. Horner, S., Swarbrooke, J.: Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času. Praha: Grada Publishing, 2003.
6. Kozel, R. a kol.: Moderní marketingový výzkum. Praha: Grada Publishing, 2006.
7. Malá, V.: Cestovní ruch (vybrané kapitoly). Praha: VŠE, 1999.
8. Novák, I.: Vodácký průvodce. Zlín: SHOCart, 1997
9. Oriška, Ján: Technika služeb cestovního ruchu. Praha: Idea servis, 1999.
10. Palatková, M.: Marketingová strategie destinace cestovního ruchu, jak získat více příjmů z cestovního ruchu. Praha: Grada Publishing, 2006.
11. Pásková, M., Zelenka, J.: Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002
12. Pleva, František: Sázava milovaná. Pelhřimov: Nová tiskárna Pelhřimov, 2005.
13. Pleva, František: Toulky vrchovinou. Město Ledec na Sázavou, 1999.
14. Ryglová, K.: Cestovní ruch. Brno: Brno International Business School, 2005.

Internetové stránky:

15. www.czechtourism.cz
16. www.czso.cz
17. www.hrady.cz
18. www.ledecns.cz
19. www.mesto-zruc.cz
20. www.posazavi.com
21. www.svetlans.cz
22. www.turistika.cz

Ostatní:

23. Abeceda turistického informačního centra. A.T.I.C. ČR, 2006

24. Cykloturistická mapa - Střední Posázaví, Havlíčkobrodsko. Praha: Kartografie Praha, 2006
25. Obrazový atlas turistických zajímavostí a značených cyklotras 1:250 000. Praha: KČT, 2002
26. Školní atlas České republiky. Praha: Kartografie Praha, 2001

10. Přílohy

Příloha č. 1 – Piktogram turistického informačního centra

Příloha č. 2 – Adresa turistických informačních center

Příloha č. 3 – Cyklotrasa č. 19 v šetřeném území

Příloha č. 4 – Mapa šetřeného území

Příloha č. 5 – Trasa navrhnutého výletu

Příloha č. 6 – Dotazníkové šetření pro turisty

Příloha č. 1 - Piktogram turistického informačního centra

Zdroj: www.posazavi.com

Příloha č. 2 - Adresa turistických informačních center

TIC Světlá nad Sázavou

Nám. Trčků z Lípy 16

Světlá nad Sázavou

582 91

E-mail: info@svetlans.cz

TIC Ledeč nad Sázavou

Husovo náměstí 60

Ledeč nad Sázavou

584 01

E-mail: informacni.centrum@ledecns.cz

TIC Zruč nad Sázavou

Nám. Mudr. Josefa Svobody 60

Zruč nad Sázavou

285 22

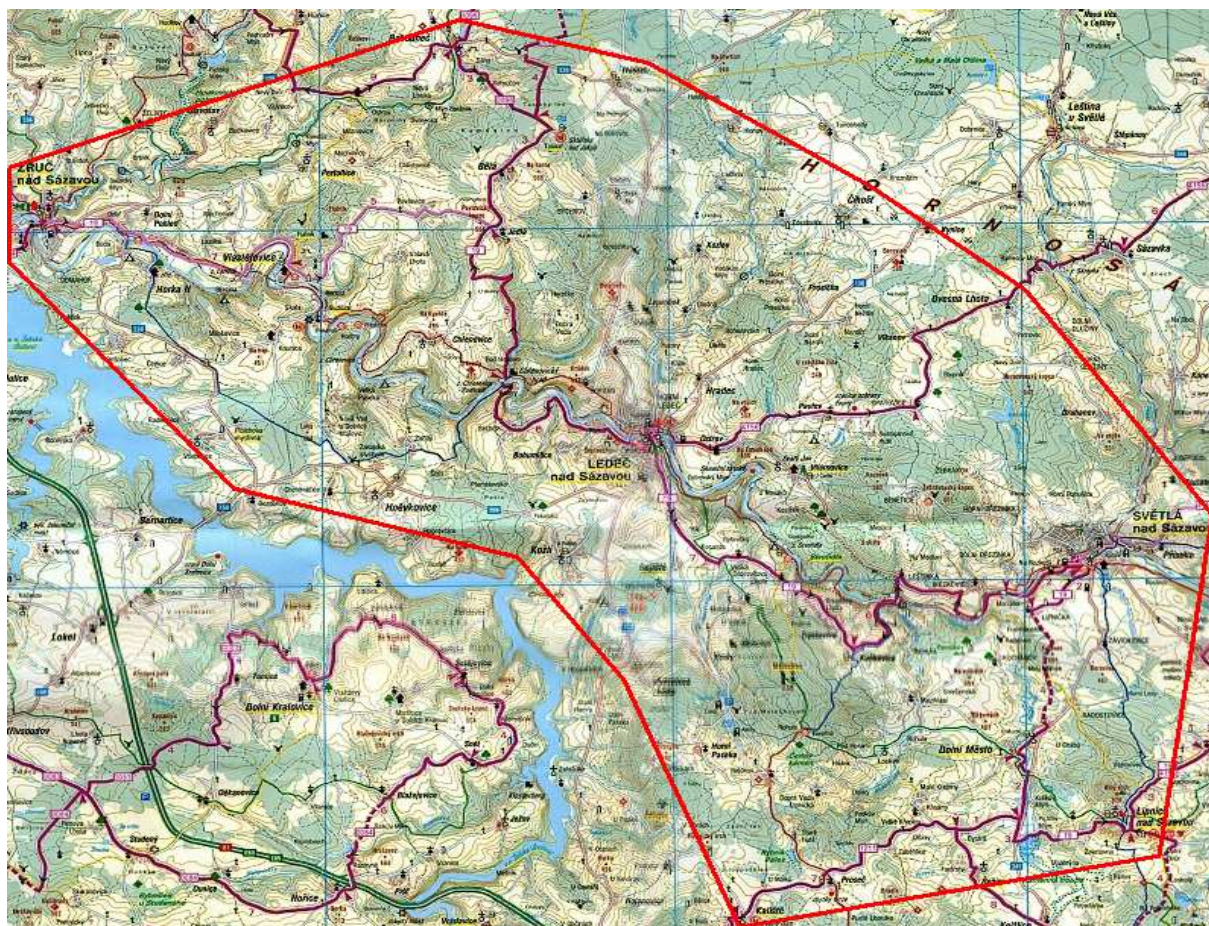
E-mail: kultura@mesto-zruc.cz

Příloha č. 3 - Cyklotrasa č. 19 v šetřeném území

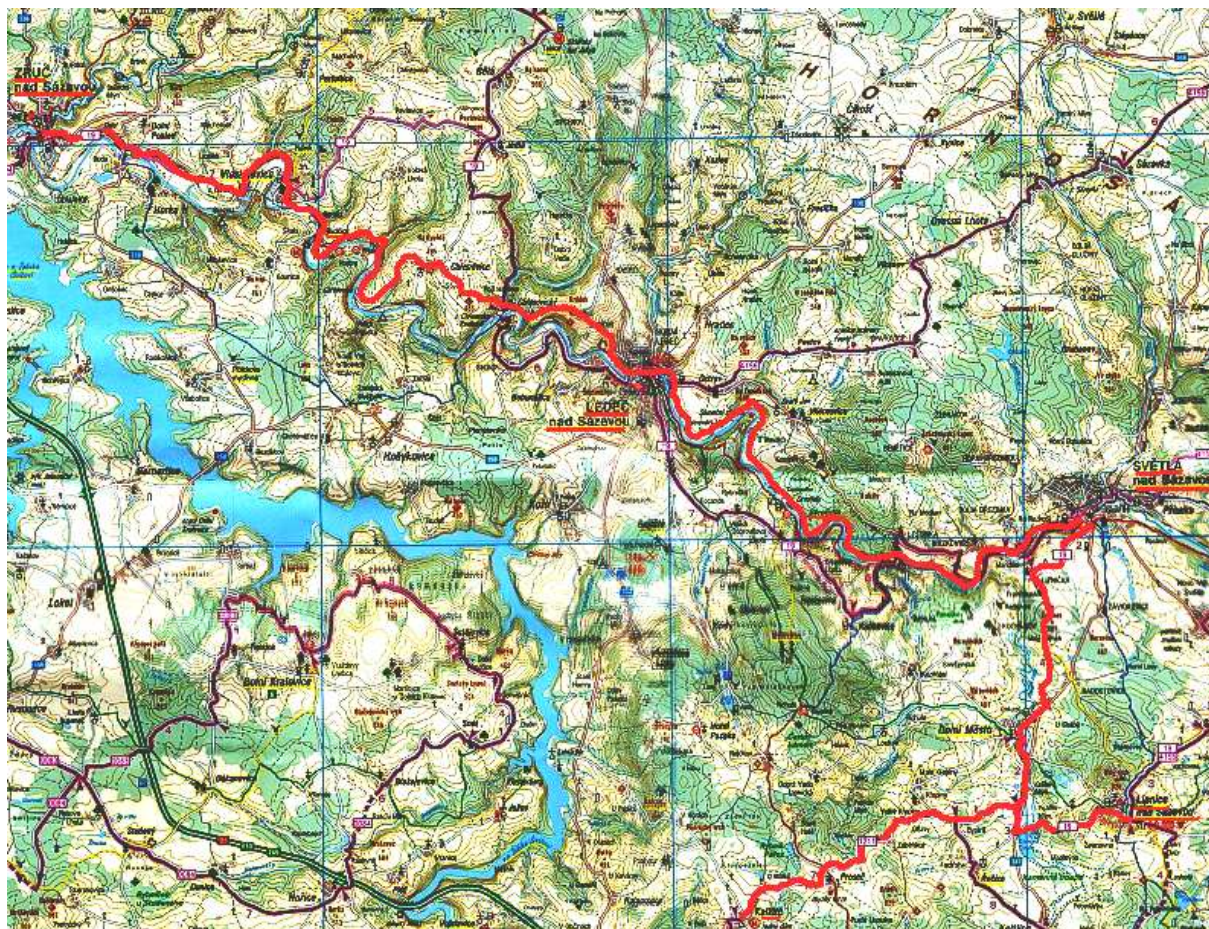
Zdroj: Cykloturistická mapa - Střední Posázaví, Havlíčkobrodsko. Praha: Kartografie Praha, 2006

Příloha č. 4 – Mapa šetřeného území

Zdroj: Cykloturistická mapa - Střední Posázaví, Havlíčkobrodsko. Praha: Kartografie Praha, 2006

Příloha č. 5 – Trasa navrhnutého výletu

Zdroj: Cykloturistická mapa - Střední Posázaví, Havlíčkobrodsko. Praha: Kartografie Praha, 2006

Příloha č. 6 – Dotazníkové šetření pro turisty

DOTAZNÍK PRO PŘÍMÉ DOTAZOVÁNÍ U TURISTU (NÁVŠTĚVNÍKU)

Výzkum je organizován pro potřeby závěrečné bakalářské práce studijního oboru Obchodní podnikání – specializace cestovní ruch na Ekonomické fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Cílem dotazování je zjistit zájem turistů o služby turistických informačních center. Závěry budou využity pro sestavení nové nabídky turistických produktů nabízených turistickými informačními centry (TIC) a pro návrh na zlepšení služeb turistům.

1. Využíváte při svých turistických cestách služby turistických informačních center?

ANO NE*

(otázka č. 2 – č. 5 při odpovědi ANO)

2. Které služby využíváte nejčastěji (jmenujte 3 nejvíce využívané)

3. Které služby v turistickém informačním centru postrádáte?

4. Jste spokojeni s provozní dobou turistického informačního centra?

ANO NE*

5. Při odpovědi NE uveďte důvod

6. Jste spokojeni s turistickým značením a s informačním systémem ve městě?

ANO NE*

7. Co vám zde schází za turistickou službu? (možno zaškrtnout i více odpovědí)

- ☐ koupaliště, bazén
- ☐ možnost ubytování, stanování, kampování
- ☐ půjčovna kol, lodí
- ☐ informační systém města, mapa města
- ☐ veřejné toalety
- ☐ jiné, uveďte jaké

.....

8. Jedná se o první návštěvu – pobyt v dané lokalitě?

ANO NE* (2x, 3x, více krát)

9. Jak jste sem přijeli?

- ☐ pěší turistika
- ☐ na kole

- ☐ autem
- ☐ vlakem
- ☐ lodí
- ☐ jinak,
uved'te.....

10. Můžete uvést hlavní důvod vaší turistické návštěvy dané lokality?

- ☐ poznávání přírody
- ☐ návštěva památek
- ☐ návštěva příbuzných, přátel
- ☐ turistika (pěší, cyklo, vodní)
- ☐ rekreace, dovolená
- ☐ cesta do školy, zaměstnání
- ☐ jiné

11. Cestujete:

- ☐ sám (a)
- ☐ s rodinou
- ☐ s přáteli
- ☐ s přítelem (přítečkyní)
- ☐ s manželem (manželkou)

12. Délka pobytu: 1, 2, 3, 4, 5, 6 dnů, 1 týden, 2 týdny

13. Místo trvalého pobytu (kraj)

☐ Praha	☐ Karlovarský	☐ Moravskoslezský
☐ Středočeský	☐ Ústecký	☐ Zlínský
☐ Jihočeský	☐ Liberecký	☐ Jihomoravský
☐ Vysočina	☐ Královéhradecký	☐ Olomoucký
☐ Plzeňský	☐ Pardubický	

14. Pohlaví

- ☐ muž
- ☐ žena

15. Věková skupina

- ☐ do 15ti let
- ☐ 15 – 25 let
- ☐ 25 – 45 let
- ☐ 45 – 55 let
- ☐ nad 55 let

16. Uvažujete o budoucím návratu do našeho města?

ANO NE*

* Nehodící se škrtněte

Děkuji za váš čas strávený při vyplňování tohoto dotazníku a přeji příjemně strávené dny ve městě.

